Ч. 137 (14.386). Львів, неділя 21. червня 1936. Poctowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504-060. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло". Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Большевики слідкують за полк. Коновальцем.

ЖЕНЕВА, 20. 6. ПАТ. На днях поліція арештувала в Женеві кілька осіб, які виконували нагляд над помешканням Е. Коновальця. Як запевняють деякі часописи Коновалець перебував недавно знову в Женеві. Швайцарська преса присвятила цим арештуванням багато уваги стверджуючи, що арештовані особи вели екцію з доручення большевицького уряду, який побоювався, що Коновалець підготовляє замах на Літвінова по його приїзді до Женеви чи пак до Монтре.

Зате „Ле Травай", орґан пробольшевицької соціялістичної партії і теперішнього шефа женевського уряду, Ніколяса, помістив дві статті з гострою критикою федеральної влади за признання гостинности Коновальцеві. Одночасно згаданий щоденник пригадує документи з варшавського процесу про фінансову підмогу литовського уряду і про фальшиві пашпорти та вкінці про конференції Е. Коновальця в Ціріху і в Женеві в колишнім міністром закордонних справ Завнісом. Щоденник запевняє, що завдяки інтервенції литовського консуля в Ціріху федеральна влада дозволила Коновальцеві мешкати спершу в Ціріху, опісля в Женеві. „Ле Травай" пригадує, що делеґації Ліґи Націй звертали увагу кількома наворотами женевській поліції на діяльність Коновальця і на небезпеку з його присутности. У трьох останніх роках — пише цей щоденник — кантональний департамент справедливости і поліції виділював тричі Коновальця з Женеви, але федеральна прокуратура за кожним разом на інтервенцію литовського консуля в Ціріху доручала, щоб не виконувати дотичного розпорядку. Федеральна прокуратура навіть заявила, що варшавський процес не виявив нічого, що приносило би нечесть для Коновальця. Коли ж кантональний департамент справедливости і поліції переслав федеральному прокураторові Стемпфлі копію деяких документів варшавського процесу, федеральна влада мусіла змінити думку і повідомила Е. Коновальця, щоб 25. травня покинув Швайцарію. Тимчасом Е. Коновалець випрохав дозвіл на продовження речинця до 6. червня і звернувся навіть дозволити йому на побут у Монтре. Одначе цього дозволу він не дістав тому, що спротивилася поліція кантону ВО. Тому то — пише „Ле Травай" — з огляду на становище федеральної влади деякі уряди мусіли зорганізувати власну інвіґіляцію Коновальця. Вкінці щоденник протестує проти арештування осіб, які слідкували за Коновальцем.

І Франція проти санкцій.

ПАРИЖ, 20. 6. ПАТ. **Франц. уряд рішив припинити протиіталійські санкції** тому, що на його думку вони є недоцільні, а зате унеможливлюють організацію збірної безпеки на Заході і становлять поважний тягар для працюючого пролетаріяту і взагалі для господарського життя.

ПАРИЖ, 20. 6. ПАТ. Прем. Блюм познайомив італ. амбасадора Черутті з рішенням ради міністрів у справі санкцій.

ІТАЛІЙЦІ ВДОВОЛЕНІ.

РИМ, 20. 6. ПАТ. Мін-во преси й пропаганди зложило таку заяву: У Римі приймають вістки про рішення брит. уряду із вдоволенням. — Льондон признав наші успіхи як воєнні так і політичні. Як покінчаться санкції, Італія припинить також усі репресійні зарядження. Санкції дозволили нам розбудувати наше господарство, але цього осягу ми не вихіснуємо для репресій.

Абісинський уряд таки істнує.

ЛЬОНДОН, 20. 6. Авас. Тому, що мін. Іден сказав у палаті громад, немовби ніякого абісинського уряду не було, абіс. посольство в Льондоні заявило, що підчас побуту в Льондоні неґус дістав багато звітів від незалежного абіс. уряду з Ґоре. Цей уряд, якого шефом є Ботводед Вальде Тсадік, володіє західньою Абісинією; населення та військо признають зверхність Гайле Селяссіє.

Анґлія не хоче переговорів

З ПАЛЕСТИНСЬКИМИ АРАБАМИ.

ЛЬОНДОН, 20. 6. ПАТ. У палаті громад відбулася велика дискусія про Палестину, яку закінчив міністер кольоній Ормсбі Ґор такою заявою: **Провідники арабів признають, що вони втратили панування над положенням, тому нема з ким вести переговорів, доки не привернемо ладу. Брит. уряд рішений вести боротьбу до переможного кінця, хочаб треба було взятися до найбільш суворих засобів.**

АРАБСЬКІ ПОДІЇ В ЦИФРАХ.

ЛЬОНДОН, 20. 6. ПАТ. У своїй промові ствердив мін. Ормсбі Ґор, що за час палестинських заворушень 42-ох мусулманів убили, 24-ох важко ранили, 275-ох легко; 4-ох християн убили, 24-ох важко ранили, 54-ох легко; 38-ох жидів убили, 65-ох важко ранили, 84-ох легко. Крім того з брит. поліції убили одного, важко ранили 3-ох, легко 5-ох старшин і 19-ох поліцаїв; з мусулманських поліцаїв 2-ох убитих, 3-ох важко ранених, 34-ох легко; 1 брит. старшина і 4-ох вояків легко ранені.

Арештували 1.823-ох арабів, з них 120-ох засудили; арештували 481 жидів, з них 32-ох засудили; 336-ох арабів і 24-ох жидів звільнили, 218-ох арабів і 76-ох жидів стане ще перед судом. 45-ох арабів вивезли до концентраційного табору до Фальфан; під поліційний догляд дали 122-ох арабів, 2-ох жидів, 2-ох вірменів і 60-ох жидівських комуністів.

Анґлія не противиться реставрації Габсбурґів.

ВІДЕНЬ, 20. 6. ПАТ. Представник брит. міністерства закорд. справ заявив, що В. Британія уважає питання реставрації Габсбурґів внутрішньо-австрійською справою. Провідник австр. леґітимістів заявив з вдоволенням, що ця брит. заява годиться зі засадничим становищем леґітимістів і сподіється, що італійський уряд погоджується у цій справі з британським.

Проблема емеритів.

Львів, 20. червня 1936.

Розліплені по вулицях Львова афіші оповіщують, що в неділю 21. ц. м. відбудеться велике віче у справі емеритів. Серед підписаних не бачимо українців. Але хоч ті нинішні прилюдні сходини це імпреза емеритів-поляків, проте сама справа цікавить чимало українців. Цікава вона й для цілого українського громадянства через те, що чейже більшість українських емеритів стали емеритами тому, що вони — українці! Тому вважаємо за доцільне представити фактичний стан справи емеритів у Польщі.

Проблема державних емеритів (бо це вже ціла проблема) це перш за все фінансова справа. У часі від 1. січня 1926. до 15. липня 1935. скількість цивільних та військових емеритів з польської державної служби *без залізничих емеритів* зросла на 36.969 осіб; тому, що в тому самому часі кількість вдів по цивільних і військових емеритах зросла на 7.949 осіб, виходить, що за згаданих 10 літ щонайменше 44.918 осіб перейшло на емеритуру, не рахуючи залізничих емеритів. Багато з тих емеритів це люди молоді, що моглиб працювати ще десять або двацять років. Уряд спенсіонував їх та очевидно відповідно до скількости вислужених літ признав їм доволі скромні пенсії. З тих пенсій емерити не годні вижити, а не можна сказати, що заступлення тих службовиків новими було необхідне, бо нераз ті нові службовики знанням і досвідом стоять далеко нижче від тих, що відійшли. Та урядові видно залежало на відновленні і „відмолодженні" урядничого персоналу. Уряд хотів зробити молоді доступ до державних посад та крім цього мати на державних посадах людей, що визнають „урядову ідеольоґію", — чи вірніше кажучи, послушних виконавців наказів згори. Річ зі становища уряду зрозуміла. Біда лише в тому, що таке масове пенсіонування службовиків дуже коштовне, бо треба платити емеритури, та крім емеритур — платні службовикам, що їх іменували на місце опенсіонованих. Уряд тих цілком природних наслідків персональної політики не хоче признати і тому намагається обнизити видатки на емеритури.

Але фінансовий ефект обнижки емеритур доволі марний та нема сумніву, що суму тих обнижок можнаб легко покрити іншим способом. Тому булоб помилкою думати, що у справі обнижки емеритур тільки фінансові огляди грають рішаючу ролю. Також інші чинники емоціональної натури, як упередження та непорозуміння лягли в основу обнижки пенсій. Настрої і погляди Варшави рішають мейже в усіх питаннях державної політики у Польщі, а Варшава не розуміє значіння емеритур державних службовиків. В очах Варшави державні службовики з часів перед повстанням незалежної Польщі це службовики займанницької держави, всі до одного вороги поль-

ської самостійности, і Варшава не рахується з тим, що у бувшій Галичині всі державні установи були обсаджені майже виключно поляками, в малому відсотку українцями, в кожному разі синами землі, на якій і для якої працювали. Не зважаючи на те, до всіх тих урядовців, що служили в австрійській державі, Польща стосує означення „займанщицьких службовиків" і ставить їх нижче від службовиків, що служать за польських часів. Тому вже перший польський емеритальний закон з 1923. р. зробив ріжницю між емеритами, що безпосередньо з австрійської державної служби перейшли на пенсію, та тими службовиками, що служили у польській державі і перейшли на емеритуру як польські державні службовики. Емеритам займанщицької державної служби признали лише 75% тих пенсій, що їх признали польським емеритам. Всякі заходи тих давніх емеритів, що їх зрівняли з польськими емеритами, остались безуспішні. Численні резолюції сойму і сенату у цій справі не вспіли спонукати уряду, щоб до займанщицьких службовиків пристосував правила, які обовязують польських державних службовиків.

В минулому році уряд пішов на пряме обмеження емеритальних прав ще далі, а саме задекретував, що час займанщицької служби треба рахувати на 75%. Є це велике покривдження службовиків, що тратять через нове обчислення емеритури доходи, на які могли до цієї пори рахувати. Обурення та занепокоєння, яке огорнуло емеритів, а також і активних урядовців, вповні оправдане. Зокрема активні урядовці, що служили за займанщицьких часів, стоять під загрозою, що коли перейдуть на пенсію, діставатимуть дуже марні емеритури. Емерити покликуються на те, що емеритальний декрет нарушив їх набуті права. Найкращі правничі уми висилюються, щоб на основі міжнародніх договорів виказати, що польський уряд не мав права обмежити набутих прав емеритів. Але всі ті бистроумні протести розбиваються об декрет, що його уряд видав на основі повновластей, виданих парляментом. Тому цей декрет формально правосильний. Що він нарушив права емеритів, нема сумніву, бож навіть (колиб і поминути міжнародні договори) сам польський емеритальний закон признав всім службовикам, що служили давніше в займанщицьких державах, повні літа служби. Однак нема ніякого суду, що признав би емеритам слушність а комісія, яку уряд покликав з метою, щоб розглянути цілу емеритальну проблему, напевне не вирішить справи у користь емеритів.

Від часу, коли польський емеритальний закон увійшов в життя, минуло не більше як тринацять років і впродовж цього часу уряд вже десять разів змінив цей емеритальний закон! Очевидно, ніодна з тих змін не йшла у користь службовиків та емеритів, кожна зміна обмежувала емеритальні права. Але емеритальний декрет з 1935. року пішов в цьому напрямі ще дальше, як усі попередні розпорядки, і тому викликав бурю серед емеритів. Це занепокоєння спричинене може також тим, що не знати, де уряд зупиниться на шляху обмежування емеритальних прав. Були вправді авторитетні запевнення міністра, що останній емеритальний декрет, це останній крок у цій ділянці. Одначе хто знає, якими шляхами піде фінансова політика держави і які будуть державні потреби в майбутньому. Вічні експерименти з емеритурами викликують серед емеритів, як також серед активних службовиків велике занепокоєння і огірчення. З тих настроїв зродився в емеритів гін до організації і до уладжування протестів та віч. Якщо взагалі може емеритам і активним службовикам щось помогти та відвернути від них дальші небезпеки, то певне лише відклик до прилюдної думки і переведення організації.

Те, що діється сьогодні з емеритами, не є явищем відокремленим. У всіх ділянках бачимо нехтування набутих прав. Напр. декрети про віддовження деяких станів чи самоуправних установ — це безумовно нарушення приватних прав, якого держава допускається в імя державного інтересу. Деякі такі ходи зрозумілі і корисні, а проте засадничо нарушування набутих прав іде безумовно в парі з загальним занепадом почуття права. Тому поклик до прилюдного сумління, поклик мобілізувати всіх до боротьби проти нарушування права, це єдиний засіб, що емеритам і службовикам може принести користь.

Ми, українці, не маємо і не можемо мати сентименту до державного й самоуправного бюрократичного апарату у Польщі, бо цей апарат і був і є насичений елементом, який ставиться до українського народу і його вимог вороже та свої службовицькі посади використовує для постійного демонстрування того свого націоналістичного підходу у звязках з українськими клієнтами. Однак у даному випадку у проблемі емеритів маємо ті самі елементи, які так болюче дають себе в знаки всій українській проблемі в Польщі: в імя „вищих" державних інтересів, фактично для цілей тенденційної політики, нарушується набуті права (в той спосіб обмежено українським стан посідання зперед польських часів), а потім ніби фінансовими оглядами виправдується зберігування несправедливої ситуації („нема грошей" на привернення українського народнього вчительства, університетських катедр і т.д.) Такі методи недопускальні і проти них необхідно виступати з засадничих мотивів. Недопускальна теж річ позбавляти людей посади, та й то з мотивів, що в добром установи не мають нічого спільного (бо відомо, що українські урядовці й функціонарі — це чесний, пильний і добросовісний елемент), та не давати матеріяльної забезпеки. Тому підтримуємо емеритів у боротьбі за їх права.

„Зову молодь цілого світу!"

Перед XI. Олімпіядою в Берліні.

За два місяці заслухається цілий світ у могутній поклик олімпійського дзвону: „Зову молодь цілого світу"!

Олімпійські Грища 1936 р. будуть святом молоді. Перейдуть вони під гаслом „спорту й дружности народів, обєднаних під олімпійськими щоглами в загальній радості, що її приносить життя, виповнене гармонією праці та забави".

Від часу обнови старинної грецької традиції Олімпіяди в 1896 р. в Атенах, — організує її що чотири роки Міжнародній Комітет Олімпійських Грищ у ріжних державах світу.

В 1936 р. Берлін і Німеччина влаштовує XI. з черги Олімпіяду, що поруч відбутих вже Зимових Грищ в ГА-Па має стати виявом організаційного хисту німецького спорту та одним з найбільших міжнародніх свят нашої епохи.

1. серпня ц. р. увійдуть могутнім кроком на олімпійський стадіон найкращі дружини 50 вільних народів, щоб зложити олімпійську присягу. Над кожною з них пишатиметься прапор її народу. Вожд німецької держави відкриє найбільше спортове свято.

Пишна, імпозантна штафета принесе розставним бігом святий вогонь зі старовинної святині грецької культури і гук батерій покриє оклики радости стотисячних трибун, коли полумя останнього смолоскипу запалить вогонь на Олімпійській Вежі стадіону. Сто тисяч глядачів з цілого світу привітає появу білого прапору миру, що прикрашений пятьма (5) повязаними колами для символу пяти частин світа — замає на найвищій щоглі.

Олімпійський (спеціяльно відлитий) дзвін скличе — як каже його напис — молодь цілого світу, яка два тижні змагатиметься в очах — дійсно цілого світу — за лаври фізичної й

о. О. ПРИСТАЙ. 47

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

Зовсім інший елемент були переселенці зі східно-галицьких околиць, особливо з Поділля і Покуття. Вони привезли ще з Галичини зерно ненависти до власної світської і духовної інтелігенції, мовляв, це пани, що визискують працюючий нарід...

Покутська й подільська молодь, вихована радикалами на засадах „Геть з церквами й попами!", емігрувала потім до Америки і починала боротьбу з нашим духовенством.

Колиж почалася масова еміграція, то до Америки стали напливати не лише ті, що хотіли чесною працею поліпшити своє життя і здобути собі добробут, але й такі, що бажали там вигідно жити й нічого не робити. Мріяли про „доляровий рай", де, на їх думку, люди тільки їдять, пють, гарно одягаються і проводять час на безжурній забаві. Розчарувавшись американською дійсністю, вони взялися проповідувати ті радикальні гасла, що їх насербалися дома. Вони проголошували думку, що необхідно відібрати заможним людям усі маєтки, що їх вони придбали собі своєю запопадливістю і ощадністю, та розділити так „ідеально", щоб панувала цілковита рівність. А покищо ці пропаґатори рівности стали паразитами своєї суспільности. Вдавали зі себе оборонців працюючого народу, але фактично самі використовували його, бо жили на кошт робітників.

25. АНТИСОЦІЯЛЬНІ ЕЛЄМЕНТИ.

Хто живе тільки для своєї власної користи, той зробить світові прислугу, коли вмре. **Тертуліян.**

Можна сказати, що майже всі теперішні громадяни Америки, окрім первісних її мешканців індіян та ескімосів, почавши від першого великого авантурника Колюмба, мають в більшій або меншій мірі авантурницьку вдачу. Вони непослушні й постійно шукають чогось нового та завжди змагають до кращого. До людей такого типу, на мою думку, слід зачислити також наших американських імігрантів: селян, робітників, дяків, студентів і священиків, за винятком тих інтеліґентів, що по світовій війні виїхали до Америки здебільша з політичних причин.

Наш селянин з природи дуже привязаний до батьківської хати й до рідного села. Дівчина, що бувало виходила заміж за любого їй парубка в сусідньому селі, почувалася найнещасливішим у світі єством.

А ґазди надзвичайно цупко держались своєї землиці, хоч тільки мали її, що ледви могли вижити з неї. Убогого, але рідного села ніхто не хотів покидати, щоб у світі знайти собі ліпше буття. Проте, як почалася загальна еміграція до Америки, сталося в нас диво. Наші селяни почали теж емігрувати, хоч були такі консервативні й хоча відчували справдішнє привязання до одідиченого ґрунту. Хтось би міг сказати, що нужда й голод перемагала в них сентимент і виганяла їх за море. Це зовсім правильно. Але й годі заперечити, що лише маленька частина нашої галицької бідноти відважилася емігрувати. Хоч більшість терпіла таку саму нужду й також моглаб собі якось роздобути гроші на корабельну карту, однак їй бракувало відваги.

У висновку можемо сказати, що українські емігранти в Америці без огляду на те, чи лемки, закарпатські українці, подоляки, селяни, священики чи світські інтеліґенти, були відважні, енерґійні й підприємчиві. Вони не боялись пуститися в дорогу у світ за очі, щоб за морем на чужині здобути собі кращу долю. Тому в емігрантах втратила наша галицька й закарпатська земля найживіший, найімпульсивніший і найенерґійніший елемент.

На жаль, наші земляки, що вибиралися до Америки, не мали відповідного підготовлення до такого великого підприємства, як еміграція. Це була відємна сторінка. Люди емігрували, але не були підготовлені на те, що їх там ждало. Про це ніхто не дбав, так само, як ніхто не опікувався в організований спосіб емігрантами, що виїзджали і прибували, хіба аґенти корабельних ліній і ріжні обманці. А у висліді те все принесло велику шкоду для самої еміграції і для цілого нашого народу.

*

Серед галицької середнешкільної молоді було чимало таких селянських, священичих, урядничих та міщанських синків, що не мали великої охоти і витревалости до науки. Цим ученикам здавалося, що їх постійно переслідують ось ті „тирани"-професори, що завзялись „спалити" бідного студента... Чому? Тільки тому, що він не любив греки або математики і з ненависти до цих противних предметів — не вчився їх. Потім доводилося повторяти ту саму клясу, а врешті мусів „нещасливий" ученик покидати гімназію через того гострого професора, що був ворогом лінивих студентів.

Батьки спершу помагали синові, як лише могли. Ходили до вчителів і благали їх, а деяким, що не гордили дарами божими, носили до кухні масло або гуску й давали під опіку пані професорової, щоб тільки пан професор зглянувся і перепустив їх Іванка до вищої кляси. Та часом навіть це не мало вже успіху. Синок вертався додому на вакації зі свідоцтвом, де була дописка: „Може бути прийнятий в іншім науковім закладі"..

(Далі буде.)

духової справности свого народу. 19 родів рівних спортових суперництв (атлетика, десятизмаг, маратонський біг, гімнастика, дужання, бокс, плавання, наколесництво, стріляння, перегони човнів, мяч, польо, баскетбол і інші) стане предметом шляхотної боротьби еліти світового спорту за рекорд і перемогу.

У Берліні, у звязку з недалеким уже речинцем Олімпіяди — незвичайний рух. Нема мабуть міста на цілому земному шарі, деб не долинули слова мистецько зорганізованої німецької пропаганди.

Ядром державного спортового поля є Олімпійський стадіон. Крім нього збудовано спеціяльно плавальний стадіон, гіппічний тор, театральну глядальню, спортове форум, академію фізичного виховання, численні площі, руханкові й мешкальні будинки. Цілу цю імпозантну працю виконало міністерство внутрішніх справ за плянами державного архітекта Вернера Марха.

Цілість робить уже тепер могутнє враження. Головний стадіон, що помістить в собі 100.000 глядачів, своїми зверхніми стінами сягає 15 м. над рівень інших грищ, а рівень його грища лежить 13 м. під загальним рівнем спортового поля. Широкі прозорі тунелі сполучують генеральне грище з кабінами для поодиноких дружин. Коридор поміж долішньою й верхньою трибуною вміщає в собі ціле місто: крамниці, ресторани, поштово-телеграфічні уряди, санітарні пункти тощо. Над пишно вивінуваною центральною льожею для суддів і дипльоматії манить око прегарна трибуна для представників преси, що знайдуть тут усе — бюра, спеціяльний поштовий уряд, телеграф і фотоприладдя.

При вході біля головних західних воріт маєстатично здвигаються два 15-метрові обеліски, що на них — в очах усіх видців — долота найкращих різьбарів викують імена переможців. Над воротами 76 м. висока дзвіниця з пропамятним дзвоном панує над околицею.

Комфорт, простота й краса відзначують усі інші спортові палати, плавальні, грища й тори. Вітрильні перегони відбудуться, як відновлене змагання давнішої „Кілер Вохе" в кільонській пристані. Зацікавлення ними зростає з дня на день; зголошується щораз більше учасників-любителів морського спорту. Програму Олімпійських Ігрищ розбудовано всесторонньо. Обіймe вона крім спортово-фізичних змагань також і **конкурс сучасного мистецтва,** де виступатимуть найкращі мистці поодиноких народів в архітектурі, малярстві, різьбі, літературі й музиці. Всі твори призначені на цей своєрідний високо-культурний конкурс покажуть на спеціяльній виставі від 15. VII. до 16. VIII. ц. р. Рівночасно в салях „Альтес Музеум" відбудеться вистава під гаслом „Спорти древньої Гелляди". На час Олімпіяди зїдуться в Берліні представники всіх спортових союзів світа, що стане нагодою для загальної виміни думок і організації таких фахових імпрез як конгрес спортових лікарів, суддів, педагогів і т. п.

Трасу 3.000 км. від Олімпії до Берліну пробіжать змагуни-носії святого вогню. 20. липня в далекій Олімпії запалахкотить вогонь першого смолоскипу, а його жар перенесеться крізь Грецію, Болгарію, Югославію, Угорщину, Австрію, Чехословаччину та Німеччину, щоб воскресити олімпійський вогонь на німецькому „Спортовому Полі" 1. серпня 1936. У той мент у всіх столицях світу віддадуть почесть олімпійській ідеї.

Темпо пропаганди звертає увагу на кожному місці Берліна, особливо в околиці стадіонів. Програму Олімпіяди розбудовують щораз більше до фантастичних розмірів. З кожної держави прибудуть у Берлін спеціяльні відділи молоді, що мешкатимуть з молодими німцями. Німецькі спортові союзи організують низку автомобілевих рейдів, зоряних зїздів, летунських летів і показів. У всіх спортово-пропагандових союзах увесь час працюють відділи пропаганди, відповідаючи на тисячі листів з усіх закутин землі. Бюра туристики, комунікаційні товариства, державні залізниці, пароплавні лінії, летунські, автобусові, автомобілеві сполучення виготовляють спеціяльні знижки й вигоди для туристів.

Берлін приготовляється на гостину багатьох тисяч людей. Зорганізоване окреме бюро помешкань і комунікації пильнуватиме вигоди гостей, не допускаючи під строгою загрозою вивиску від приватних підприємців.

Опис передолімпійських праць і приготовлень не був би повний, якби хоча коротко не згадати про мистецькі імпрези, що відбуватимуться в Берліні в липні і серпні ц. р. Крім продовження популярних „Берлінер Кунствохен", влаштують спеціяльне „Свято Бетовена", постійні вистави в Опері, концерти й серенади в самій столиці і околиці. Особливе зацікавлення викликує Міжнародній Фестіваль Танцю, в якому візьмуть участь найкращі балетові сили всіх народів.

Металюргічні фабрики цілого краю готовлять відбитки олімпійської пропамятної медалі, що його дістане кожний учасник.

Німецьке військо своїми засобами збудувало ціле окреме **олімпійське село,** положене в чудовій околиці, у віддалі 14 км. від стадіону, помістить у собі 35.000 змагунів, які знайдуть тут комфортові помешкання, кришталеве повітря, приймальні салі, пошту, їдальні, кухні, фінські лазнички, світлиці, словом все, що можна собі сьогодні уявити.

На щоглах XI. Олімпіяди забракне поміж прапорами інших вільних держав стягу української держави. Можна собі уявити, як себе почуватимуть усі наші щасливі-нещасливці, що не доглянуть над стадіонами рідного прапору.

Проте олімпійський дзвін кличе молодь цілого світу. Обставини не дають змоги українській молоді відгукнутися діяльно на його поклик, але голосу дзвону можемо слухати й ми. Хай з туги за втіленням краси та сили, росте наша сила, що дозволить в майбутньому й нашим емблемам пишатись на олімпійських щоглах серед сильних і вільних народів.

ктв.

Українське вчительство на розпутті.

З нагоди недалеких Загальних Зборів „Взаїмної Помочі Українського Вчительства".

II.

Як лекційний денник дає образ цілорічної праці вчителя, так найкращим мірником діяльности Т-ва ВПУВ є його орган „Учительське Слово". На жаль в останніх літах „Учительське Слово" не виконує ролі речника українського вчительства, ані не є його оборонцем та трибуною у правдивому значінні цього слова. Він прямо оминає ті найбільш життєві безпосередні справи українського вчительства. В тому самому часі „Ґлос Научицельскі", орган „Звйонзку" польського вчительства, переповнений описами недолі польського вчителя а у вільній трибуні „Ґлосу" аж кишить від звідомлень про переслідування вчителів і надужиття інспекторів. Основну ідею творців ВПУВ дати моральну підтримку українському вчительству в першу чергу друкованим словом, теперішня управа Т-ва знехтувала. При порівнанні тих двох станових органів читач мусить мати враження, немов би відношення шкільних властей до учителів українців було куди краще, як до поляків. Колиб хтось хотів відтворити собі приблизний образ важкого життя-буття українського вчителя за останніх 10 літ, то буде приневолений шукати за цим у щоденній українській пресі і по інших українських журналах, бо описів мартирольогії українського вчительства в його становому органі „Учительське Слово" не найде!

В ювилейній книжці ВПУВ з нагоди 25-літнього існування товариства[1]) є мова про польське „Товариство Педагогічне", до якого перед зорганізуванням ВПУВ належали й українці. На стор. 17. тієї книжки читаємо дослівно: „Це товариство скермовувало всю суспільну енергію й увагу тодішнього народнього вчительства в сторону псевдонаукових педагогічних зацікавлень. Всі ті педагогічні відчити й трафаретні зразкові лекції... *околисували тільки професійну й громадянську свідомість народнього вчительства*".

Чи „Учительське Слово" не дійшло тепер до передвоєнної ролі „Школи", органу „Товариства Педагогічного"? Чи у теперішніх виданнях ВПУВ не бачимо аналогічних наукових і псевдонаукових статтей та „зразкових лекцій", як у передвоєнній „Школі"? Фактично суттєвої різниці нема під цим оглядом майже ніякої.

Мало того. „Учительське Слово" у своїй дивній ревності „достосуватися до обставин" дійшло просто до абсурду. Зі здивуванням вичитали ми в ч. 10. „Учительського Слова" за жовтень 1933. такі виводи:

> „Держава ставиться обєктивно до всіх своїх громадян та не вмішується (?!) в процеси їх культурного чи національного розвитку. В щоденному житті вона охороняє майно життя і спокій кількох мільйонів українців своїх громадян, не думаючи навіть про те, щоби накидати їм сяку чи таку національну термінольогію. (Бо все це існує закон про урядову термінольогію „русін — руські"! — Прим. авт.) Навпаки, тут розвиваються українські наукові, освітні і економічні товариства, процвітає українська преса, множаться українські видавництва — все це бачить і знає кожна дитина з власного досвіду, від своєї рідні, від своїх батьків".

Не входимо в те, в якій цілі „Учительське Слово" такими рожевими красками змальовувало українське ельдорадо. Ввесь нарід і ввесь світ знає, тільки редакції органу ВПУВ не відомо що сучасне українське життя не встелене трояндами, але — навпаки — дуже важке і проходить у безупинній боротьбі за можливости свого політичного, культурного й господарського вияву. Ми навели вище одну цитату як характеристичний приклад, якою поживою годує „Учительське Слово" своїх читачів українських учителів. — До речі слід ствердити, що два члени ВПУВ, бл. п. Іван Стронський і ред. Михайло Таранько свого часу прилюдно відсепарувались у щоденній пресі від того роду енунціяцій офіціозу ВПУВ, які компромітують ввесь учительський стан.

Так само учительський календар ВПУВ не представляє ніякої вартости, бо своїм змістом не відбігає від урядового змінника.

[1]) Гляди „Товариство Взаїмна Поміч Українського Вчительства 1905—1930. Львів 1932, стор. 339 вел. вісімки.

Що „Учительське Слово", стоючи на такому „ідеольогічному" становищі не може одночасно бути вільною трибуною і оборонцем українського вчительства — це самозрозуміло. Таким робом ані „Учительське Слово" ані ВПУВ не дає своїм членам того, що для них найважніше, ані не приєднує нечленів. Справи треба вести так, щоб учителі й учительські кандидати бачили в Т-ві організацію, яка боронить їх інтересів і бореться за їх інтереси. ВУПВ мусить бути атракційною силою, що притягає членів учительського стану. Самими голословними накликами до ідейности, прозиванням членів „колодами" й „шкідниками", „лазадниками" і „самолюбами" („Уч. Слово" ч. 9. і 10. 1933. р. стор. 190 і 250) та лаянням нечленів як „асуспільного елементу" й „блудних лицарів". („Уч. Слово" ч. 3., стор. 33.) ситуації не поправиться, хіба її погіршиться. Такі поклики й епітети одних знуджують, інших ображують, та нікого не можуть переконати, бо походять від організації, яка ділом не проявляє станово-громадської активности і ділом не виправдує своєї екзистенції. Де ті атракційні моменти у нинішній ВПУВ, які моглиб притягати українських вчителів, обєднювати їх, додавати їм енергії, кріпити духа й активізувати їх під громадським оглядом?!

Тенденційно-невірне змальовування української дійсности з одного боку та пуста лайка на вчителів з другого, вражає в „Учительському Слові" тим більше, що сама Дирекція і Надзірна Рада змальовані найгарнішими красками. Звичайні епітети, якими адорують себе там взаїмно члени редакційної колеґії, що є заразом членами Дирекції або Надзірної Ради, це: „ідейна, відповідальна, інтенсивна, культурна, освітня, економічна, всебічна, всеціла, оперта на здорових основах" і т. д. і т. д. праця і діяльність, яку ніби вони ведуть. Навіть колиб дійсно так було, то не лицювалоб про ту діяльність в той спосіб писати у своєму власному орґані: чи видав хто і чував, щоб який часопис писав похвальні гимни про своїх видавців і редакторів?! Цеж найбільш медвежа прислуга для громадян, які не потребують *такої* реклями.

Колиж мова про діяльність Дирекції, то візьмім нпр. справу оборони, що є найважнішою справою учительства. Крім інтервенцій та меморіялів провід ВПУВ повинен був зацікавити долею українського вчителя ширший загал громадянства. Одначе провід, ідучи по лінії найменшого спротиву, не мобілізує громадянства в обороні української школи й учительства, залишаючи це видно Рідній Школі та ініціятиві окремих осіб. Правна оборона теж від самого початку була зорґанізована недбало і легкодушно, хоча деякі товариші домагалися кращого її наладнання й заанґажування окремого правника. На жаль, провід злегковажив ці хосенні ради. Шкільні інспектори, що хотіли виказатися енерґією і заслужити на аванс, переносили в корінну Польщу і на емеритуру в першу чергу членів ВПУВ, бо знали, що їх неправильної і дуже часто незгідної з законами поведінки ніхто не витягне на денне світло ані друкованим словом, ані відкликами до вищих чинників шкільної влади. Відсутність окремої людини у бюрі правних порад з постійними годинами праці при Дирекції ВПУВ та обєднання функцій головного директора і правного дорадника доводять до того, що члени даремне тратять час на безуспішні мандрівки до домівки Дирекції ВПУВ.

Так само й матеріяльна поміч Т-ва для членів дуже проблематична. Раз-у-раз зачувати про брак обєктивности у призначенні допомог і такі поголоски мусять насторожувати маси рядових членів. Незрозуміло видається, чому „Учительське Слово" так скрупулятно промовчує назвиська тих, що дістали підмоги, замісць нести в першу чергу моральну а відтак і матеріяльну поміч своїм зредукованим членам, Управа перекидає цей обовязок на Окружні Відділи („Уч. Слово" ч. 1. з 1935. р.), хоч вони не мають на це фондів, бо всі гроші відсилають до Централі.

Українське вчительство складає на потреби своєї організації *більше як 100.000 зол. річно.* Львина частина вкладок членів йде на адміністрацію, сухітничий журнал і на видання ВПУВ, яких хосенність не стоїть в ніякій пропорції до висоти видатків. Адже сам щорічний дохід із членських вкладок складається на великий маєток: де докази того громадського маєтку у виді тривких памятників — за останні роки?!

(Кінець буде.)

РОЗБУДОВА АМЕРИКАНСЬКОГО ЛЕТУНСТВА.

ВАШИНГТОН 20. 6. ПАТ. Рузвельтові представили до підпису проект закону, що підносить скількість військових літаків Злучених Держав з 1.800 на 2.320.

СМЕРТЬ ЧЕСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТАРИСТА.

ПРАГА, 20. 6. ПАТ. Вчора помер аґрарний посол, б. предсідник парляменту Франц Станек.

Білоруські вістки.

„КУЛЬТУРА СЕЛА" І БІЛОРУСИНИ.

У звязку з нарадою над піднесенням культури села, що відбулася у Варшаві, „Беларуская Криніца" у передовиці стверджує м. ін., що на нараді зовсім забули про неодноцілість польської держави. Більше як одна третина населення польської держави це народи непольські, т. зв. національні меншини. Крім того серед громадян держави відчувається величезна соціяльна нерівність; побіч богатих живуть у злиднях цілі маси людей бідних. Одначе на нараді про це зовсім не говорили. „Справу культури села, опертої тільки на польському національному принципі та на основі соціяльної односторонности уважаємо хибною." — пише „Бел. Криніца". „На нашу думку, беручись розвязувати справу культури села, перш усього слід перевести якнайрадикальнішу рільну реформу. Одночасно з рільною реформою мусить всюди доходити школа в рідній мові, для білорусинів — білоруська. Без рідної мови годі або зовсім неможливо зробити щось конкретного для культури села. Врешті слід зазначити, що опирати культуру села треба на християнській ідеольоґії. Але тут слід строго розріжнити справжній християнський ідеалізм від грубого фальсифікату. Треба вистерігатися, щоби крізь костел не переводити винародовлювання та шкідливої нашому народові соціяльної політики". *В. Б.*

В ПАМЯТЬ БІЛОРУСЬКОГО ВЧЕНОГО.

У Вильні на Росах відбулося в суботу, 6. ц. м. посвячення памятника на гробі білоруського поета і фільософа К. Сваяка. Посвячення доконав о. Ад. Станкевич у приявї місцевих делеґатів і великих мас прочан з ріжних, нераз дуже віддалених (240 км.) частин краю. Опісля в салі Білоруського інституту господарки і культури відбулася жалібна академія в честь Сваяка, на якій редактор А. Станкевич виголосив реферат про життя і творчість Сваяка. *В. Б.*

ЗМІНА НАЗВИ БІЛОРУСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК.

Дотеперішню назву найвищої білоруської наукової інституції на Совітській Білорусі „Білоруська Академія Наук" перемінено на „Академію Наук Білоруської Соціялістичної Совітської Республики". *Б. В.*

Як Суспільна Обезпечальня лікує своїх членів?

Скандальна історія з одним важко недужим.

Член Суспільної Обезпечальні Михайло Панашій, управитель господарсько-садівн. школи Т-ва „Просвіта" в Миловані пов. Товмач, остав від дня 1—16 червня ц. р. як нервово хорий на лікуванні у Загальнім Шпиталі у Станиславові. Коли стан його недуги погіршився, Суспільна Обезпечальня в Станиславові своїм дорученням з дня 16. VI. 1936 р. ч. 955/36 відіслала його на лікування до Загального Шпиталю у Львові. Хворого відставлено автом до залізниці у Станиславові і виплачено гроші на купно залізничого білету 3-ої кляси особового потягу та 1 зол. на візника у Львові. На просьбу дружини хворого п-і Людміли Панашій, щоби заплатити хворому місце до лежання, бо недужий сидіти не може, відповіла Управа Шпиталю в Станиславові, щоби конвоююча п-і Людміла Панашій сама полагодила цю справу з кондуктором. Так само відмовила Управа Шпиталю дати конвоєнта чи доглядача, дарма, що недужого, який стратив владу в ногах, треба при висіданні з потягу переносити на руках. Управа Шпиталю у Станиславові виходила, видно, з засновку, що присутня дружина недужого все одно з власної кишені покриє ріжницю білету на поспішний потяг та не допустить, щоб недужий їхав аж до кінцевої стації потягу, не маючи сили ні змоги висісти...

Гірше те, що Загальний Шпиталь у Львові тяжко хворого пацієнта **не приняв**, подаючи як причину недостачу місця. На заяву конвоюючої, що доплатить за приміщення недужого у другій клясі, якщо у третій нема місця, відповіла Управа шпиталю, що і в другій клясі місця нема та що найліпше буде завести хворого члена Суспільної Обезпечальні до санаторії Суспільної Обезпечальні при вул. Курковій.

Конвоєнти послухали ради, перенесли непритомного на дорожку і повезли до санаторії. Однак тут заявили їм, що Загальний Шпиталь не має права ними диспонувати, і що без доручення Суспільної Обезпечальні у Станиславові недужого не приймуть. Напів мертвого М. Панашія возили конвоєнти повні три години по вулицях Львова, стараючись помістити його для відпочинку у готелі, що теж не вдалося, бо ніодин готель недужого не хотів приняти. При вул. Сербській, де хвилево зупинилися, щоб недужому дати води, зібралась ціла юрба, яка голосно давала вислів обуренню, довідавшись, що ніодин шпиталь у Львові не хоче недужого приняти.

Щойно за девять годин ріжних заходів, вдалося на поручення д-ра Люфтмана примістити недужого провізорично за зложенням кавції у санаторії Суспільної Обезпечальні при вул. Курковій.

17. VI. ц. р. повідомлено телефонічно і письменно про цей факт Суспільну Обезпечальню в Станиславові з просьбою видати доручення санаторії у Львові задержати недужого на лікуванні. Однак Суспільна Обезпечальня у Станиславові заявила телефонічно Управі санаторії, що за недужого **не буде платити.** Внаслідок цієї заяви не остається нічого іншого, як залишити хворого на вулиці, бо ні Загальний Шпиталь, ні шпиталь Суспільної Обезпечальні лікувати його не хоче.

Як свідків описаної поведінки і трактування важко хворого, подаємо: 1. Людмила Панашій у Миловані п. Стриганці н/Дн., 2. Степан Легун у Миловані п. Стриганці н/Дн. і 3. Антін Гапяк, службовик Т-ва „Просвіта" у Львові, Куркова 46.

Головний Виділ Т-ва „Просвіта" у Львові, як хлібодавець Михайла Панашія, не міг погодитися з тим, щоб його важко недужий службовик найшовся на вулиці, тому заплатив 18. VI. ц. р. санаторії Суспільної Обезпечальні у Львові кураційну таксу та рівночасно звернувся зі скаргою до воєвідського уряду (виділ здоровля). І щойно тоді Загальний Шпиталь у Львові заявив санаторії Суспільної Обезпечальні, що місце вже є і готовий приняти хорого на лікування. Однак Головний Виділ з цієї „ласки" вже не користав, бо не хотів турбувати хворого новою мандрівкою.

У кінцевому висліді показується, що треба аж інтервенції воєвідства, щоби важко хворий член Суспільної Обезпечальні, чоловік інтеліґентний, директор господарсько-садівничої школи, признаної і субвенціонованої міністерством освіти, а до того війт Рошнева і сусідніх громад товмацького повіту — дістався на лікування до шпиталю!

Відступ кантонських військ.

ШАНГАЙ, 20. 6. ПАТ. 60-тисячна армія центр. уряду машерує на Гунан, намагаючися окружити ліве крило військ провінції Квангсі, що почали відступ. Мають вони 35.000 вояків.

ПЕРЕГОВОРИ НАНКІНУ З КАНТОНОМ РОЗБИВАЮТЬСЯ.

ШАНГАЙ, 20. 6. ПАТ. Переговори між обома китайськими урядами розбиваються: Нанкін домагається димісії двох кантонських генералів, а Кантон — спільної протияпонської акції. Крім того південно-кит. уряд бажав би відложити дату, коли увійде в життя нова кит. конституція, щоб у міжчасі усунути марш. Чанг-кайшека від влади.

На небезпечний шлях.

На другий день Зелених Свят ц. р. сталася в Кутах цікава подія, в якій радість ві смутком обвилася. Радість викликувала думка, що в Кутах станув власний, дуже гарний будинок Народнього Дому. Поділитися з мешканцями Кутів їх радістю прибули і тисячі людей з околичних сіл, а на посвячення Народнього Дому прибуло 7 священників. Був і предотавник У. П. Репрезентації посол Завалицкут, що виголосив у часі академії відповідну промову-привіт. Все взагалі відбувалось гаразд: як завжди буває у таких випадках, була урочиста відправа Служби Божої за померших членів-просвітян, був похід з церкви до домівки Народнього Дому; потім прийшов акт посвячення домівки та врешті святочна академія при участи понад 600 людей.

І тільки одно дисонансом увірвалось у гармонію свята: похід від церкви до площі Народнього Дому відбувся без церковних хоругов, а 7 священників ішло в поході без риз. Ризи за ними несли, і священники їх наново одягнули вже на площі, приступаючи до самого акту посвячення. Кілька тисяч людей, що йшло в поході без церковних хоругов, прикро, хай і підсвідомо, відчули, що вони начеб безбатченки, начеб сіра — безіменна маса, начеб неоформлений хаос.

Чи додавати, що не було церковних хоругов у поході підчас національного свята на виразний наказ епископа Григорія Хомишина? Це його новий експеримент, що є яскравим виявом одної засади у світогляді епископа Хомишина. А нею є — дивовижний розрив між релігійним та національним первнем у душі людини. Цікаво, що епископ Хомишин не помічав, як він наблизився цим своїм „вірую“ та новою практикою до... православного варшавсько-московського митрополита Дениса, що теж не признає того найтіснішого звязку, який істнує між релігійним і національним почуттям. І в цьому криється небезпека.

„Троянський кінь в Англії“.

НАЙНОВІША ТАКТИКА КОМУНІСТІВ.

ЛЬОНДОН, КАП. Льондонський тижневик „Ди Юніверс“ з 5. червня у статті „Енодер Сніфр“ (Нова пастка) подає низку фактів, що ілюструють найновіші способи комуністів, щоби втягнути під свій вплив католицьку молодь. Комуністи постановили в усій Англії зорганізувати „Тиждень мира“, щоби під покришкою великих пацифістичних гасел продістатися до католицьких організацій. Комуністи предкладають союзам католицької молоді, щоб висилали своїх делегатів на їх пропагандові засідання та збори, коли вже не офіціяльно то бодай як обсерваторів. Були випадки, що католицька молодь у ріжних містах, як Льондон, Гольборн, Глезго, дала втягнутися в цю нову пастку та на збори комуністів вислала своїх „обсерваторів“. Це негайно вихіснували комуністи, тріюмфально проголосили в своїй пресі, що їм вдалося створити з католицькою молодю „спільний фронт“ у боротьбі за мир. Англійська католицька преса перестерігає перед цією маскарадою і твердить, що комуністи, яких головною метою є громадянська війна або клясова боротьба, не можуть щиро проповідувати ідеї мира. Ще замітніше, що в свому органі „Дейли Воркер“ („Щоденний Робітник“) признаються комуністи цинічно, що постановили перехитрити католиків. Вони кажуть: „Товариші, постараймося продістати до релігійних організацій. Вони (католики) не зможуть нас змінити, зате ми можемо їх навернути!“

Кому дорога стрілецька слава, той причиниться до впорядкування стрілецьких могил і до забезпечення інвалідів Української Галицької Армії.

Комунікат у справі святкування ювилею сенатора д-ра Антона Горбачевського.

Дня 28. червня ц. р. у Чорткові відбудеться святкування 80-ліття сенатора д-ра Антона Горбачевського. У святі візьмуть участь члени Президії УНДО й Української Парляментарної Репрезентації та представники українських національних установ. У програму ювилею входить торжественне вручення Ювилятові пропамятної грамоти від УНДО й УПР та грамоти почесного члена „Просвіти“. Привіти Ювилятові слід пересилати на адресу голови Ювилейного Комітету адвоката д-ра Івана Хичія у Чорткові.

Президія УНДО й УПР.

СЕНЗАЦІЯ У СПОРТОВОМУ СВІТІ.

ВЕЛИКА ПЕРЕМОГА ШМЕЛІНҐА

На нюйорськім стадіоні відбувся в пятницю вечором (в суботу досвіта за европейським часом) боксерський меч за мистецтво світа між німцем **Максом Шмелінґом** і нюйорським мурином **Джо Люїсом**. Увесь спортовий світ дожидав нетерпеливо цього метчу, що був одною з найбільших спортових імпрез в останніх роках. Заінтересування американців дійшло до небувалих розмірів, при чому стануло **безліч закладів**. Більшість опінії вірила в перемогу Люїса, який в останніх двох роках здобув 28 перемог і то над боксерами світової слави, а до того є на девять літ молодший від 31-літнього Шмелінґа. Американці закладалися у відношенні 9:1 в користь Люїса, хоча було немало таких, що віщували перемогу Шмелінґові.

Метч, якому приглядалося 85 тисяч людей, розпочався легкою перевагою Люїса, що завзято атакував і завдав противникові кілька сильних ударів. Одначе вже в другій рунді показалася **перевага Шмелінґа**, що спокійно та холоднокровно використовував слабі моменти свого противника, завдаючи йому тверді удари. В дальших рундах перевага Шмелінґа була чимраз більша. Мурин став падати на дошки і підниматися чимраз тяжче. Були моменти, коли Люїс ледви держався на ногах і здавалось, що вже не має сили до дальшого змагання. Була це боротьба, якої американці не бачили вже кільканадцять літ. Зустрілися в ній **сила і молодість Люїса з технікою, рутиною і вищою інтелігенцією Шмелінґа**. Рішення запало аж у 12-ій рунді. Удари Шмелінґа сипалися на противника, який падав і підносився, щоби за хвилинку знову впасти. Вкінці Люїс повалився непритомний і більше не піднісся. Його винесли з рінґу і **Шмелінґа проголошено переможцем.**

Величезна сензація! Американська преса, настроєна ворожо проти німців, віщувала муринові блискавичну перемогу. Бувші мистці боксу, що зїхалися на метч з цілого світа, заявили, що Люїс покладе Шмелінґа в перших трьох рундах. Сталося інакше.

Шмелінґ виграв 60-ий метч у своїй карієрі фахового боксера. Одначе світовим мистцем боксу він ще не є. За цей титул він мусить ще розіграти метч зі славним американським боксером **Бредоком**. Цей метч відбудеться у вересні ц. р.

Для знавців кіна ще одна пригадка. Жінкою Макса Шмелінґа є відома фільмова артистка Анні Ондра. Він важить 97 кг., вона коло 50 кг.

З польської преси.

Відгомін зїзду „діячів культури“.

Гостра полеміка К. Прушинського з Р. Ржимовським.

Наші читачі дуже добре памятають ще цей великий шум, який повстав після зїзду працівників „культури“ у Львові, що — як відомо — був великою зручно заавраншованою комуністичною імпрезою. У тому шумі, що його счинила польська преса, провід веде польський публіцист Ксавери Прушинський, відомий зі своїх сміливих та поважних статтей на українські теми. На сторінках „Часу“, „Бунту Млодих“ і ін. газет він виступив гостро проти Вінцента Ржимовського, члена академії літератури за його участь у цій комуністичній імпрезі у Львові. В. Ржимовський вийшов з рівноваги та з лайкою накинувся з цього приводу у варшавськім „Куріері Поранним“ на К. Прушинського, а цей останній помістив полемічну відповідь у краківському „І. К. Ц.“ з 19. червня ц. р. (ч. 169) п. н. **„Поміж Марксом і... кожночасним премієром“.**

Ржимовський помиляється, пише К. Прушинський, будьто би лише ендецька преса повела проти нього кампанію і що лише ця преса викривила думку зїзду. Тут автор пригадує Ржимовському статтю Зегадловича на сторінках лівого „Обліча Дня“ та Слонімського у совітофільських „Ведомосцях Літерацкіх“, які теж гостро виступили проти цього зїзду працівників „культури“, отже посередньо й проти Ржимовського. Тимчасом „академік літератури“ — читаємо далі — не лише не протестував ні словечком проти того, що було на конгресі, але навіть після зїзду не заявив, що не погоджується впр. з радісними окликами на честь недалекої стрічі у „червоній Варшаві“ та зі славословлям Совітів. К. Прушинський пригадує, що ситуація п. Ржимовського після ревеляцій лівих органів виглядає ще більше парадоксальною, ніж після статтей в ендецьких часописах. Виявляється — пише автор — що організатори не запросили на зїзд Боя-Желенського, Слонімського й інших лівих письменників, не запросили **українських соціялістів**, бо вони протестували би теж проти заслання на Соловки і проти терору Г. П. У. Отже організатори допускали критицизм супроти большевиків письменників з „Ведомосці Літерацких“ та українських соціялістів, які сидять дуже часто і довго в польських вязницях. Зате у неприхильности до большевиків не підозрівали організатори зїзду лише Вінцента Ржимовського, публіциста проурядових „іменинових“ статтей, співредактора чи пак чолового публіциста „Куріера Поранного“, члена Єнджеєвичівської Академії. І виявилося, що надії організаторів зїзду, які вони мали до Ржимовського, були оправдані. К. Прушинський підкреслює, що здібність В. Ржимовського лявірувати між Марксом і... кожночасним премієром є подивугідна. Вкінці К. Прушинський з іронією підкреслює, що в обороні Ржимовського не виступив ніодин лівий часопис чи письменник. Тому — кінчить автор — не можна вязнити малого жида Гуткінда за комунізм і піддержувати поляка санатора, який сидить одночасно на двох стільцях, бо по зїзді працівників „культури“ славить зі здвоєною енергією ген. Славою-Складковського.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Записки зперед кількох років.

Маю перед собою свої записки зперед кількох років, та як я їх відчитав сьогодні, то мені стало якось дивно і цікаво. Дивно, що я призабув дещо, як тоді наші громадяни розправлялися, а цікаво, як ці розважування здійснились за той час.

Зачинаю від **першої записки.**

„Взаїмна Поміч" українського вчительства видала з нагоди свого ювилею відозву, в котрій піднесла, що вчительство відповідає перед історією за народню долю та що воно має стати провідником народу, а в боротьбі мусять бути й жертви... Так! так! — пригадую собі, як я читав цю статтю-відозву, може й із деяким здивуванням про аспірації високі: відповідальність перед історією, — провідництво, — боротьба з жертвами і т. і. А тепер бачу і чую, що вчительство таки все більше усувається від провідних становищ у громадянській роботі, а навіть в „Рідній Школі", хоча має двох заступників у Парляментарній Репрезентації.

Друга записка:

„Нова Зоря" написала була, що чотири владики зібрались у Микуличині та сказали, що вони невдоволені з усіх українських партій. Ця тайна нарада духовних достойників мене здивувала і я не розумів, що це значить — аж прочитав ґазету „Громадський Голос", який виявив, що ціла „ундівська і безпартійна преса стоїть під диктатом св. Юра"! Тоді мені дещо прояснилось становище „Нової Зорі", але зате якось не можу досі добачити диктату св. Юра...

Та найважніший виступ Гол. Управи Укр. Соц.-Рад. Партії, що перед кількома роками принесла була нам формальну ноту міжнародного характеру, в якій заложено протест проти всякої чужинецької окупації Великої України, з одночасним застереженням проти західного завойовницького капіталу!

Отсе своє протестаційне становище, мабуть не так супроти европейських держав, як супроти політики УНДО, уосновувала згадана партія такими обставинами, що хоч терор комуністичної влади панує на Великій Україні, то проте там зростають українські визвольні елементи та самостійницький рух стає сильніший і пробиває собі дорогу навіть у ряди комуністів і урядовців, — значить, що самостійницькі елементи такі там сильні, що можуть дійти до прислужників комуністів, а відтак в заплату — піти під стінку... І воно дійсно так. Тому така велика радикальна послідовність!

Та до цієї загадки одно мене знову бентежить, коли згадаю, що таке вичитав я недавно в політичних депешах. Якийсь такий влізливий наголовок: „Німецько-совітська війна неможлива, бо ці держави з собою не межують..."

Але ще одно, що маю записане зперед кількох років: „Діло" приносить ревеляції свого кореспондента з Парижа про нашу Галичину на міжнародній арені, що французький політичний світ піднімає це питання національної меншини, яка є більшиною на своїй етнографічній території, той сам політичний світ, котрий не хотів його знати тоді, коли брався вирішувати це питання...

Си що хотів сказати...

З того виказується, що записки часом на щось придаються, щоби події не забувалися та ставали у пригоді.

К. Л.

Еспанські монархісти погрожують сецесією.

В ЕСПАНІЇ ПО ДАВНЬОМУ.

МАДРИД, 20. 6. ПАТ. Монархісти загрозили сецесією з парляменту, якщо ґубернатор Астурії — який зневажив їхнього провідника Кальво Сотельо — залишиться на становищі. Лідер католиків Хіль Роблес заявив, що зневага торкається всіх опозиційних партій.

МАДРИД, 20. 6. ПАТ. У Валлядолід вибух заг. страйк, що обняв навіть залізниці. Міська рада зложила збірну димісію.

МАДРИД, 20. 6. ПАТ. В околиці Севілі вибух страйк тому, що дирекція трамваїв відмовилася обнизити тарифи на 50 прц. Влада замкнула профес. спілки та звільнила кількох посадників.

Кінець бельгійського страйку.

БРЮССЕЛЬ, 20. 6. ПАТ. Мішана комісія зложена з представників союзів промисловців та робітників осягнула порозуміння на ось якій площині: Платні робітників піднесуться на 5%, вони не можуть бути менші як 32 франки; робітники дістануть платні відпустки та свободу зборів. Підприємці заявили, що 40-годинний день праці був би небезпечний не лише для вуглевого промислу, але й для всього бельґ. господарства. Комісія працює дальше і має на цію зліквідувати непорозуміння.

Рада міністрів рішила видалити з Бельгії всіх чужинців, що підчас страйку нарушували лад.

БРЮССЕЛЬ, 20. 6. ПАТ. Страйки перекинулися на східну Францію; у провінціях Ено та Антверпен панує спокій.

„Розвяжемо колись соціялістичну та комуністичну партію".

ПАРИЖ, 20. 6. ПАТ. Провідник розвязаної організації „Патріотичної молоді" заявив пресі: „Як дійдемо до влади, скористаємо з цього прецеденсу і декретом п. Салянгро розвяжемо соціялістичну і комуністичну партію. Хай наші вороги не думають, що можна безкарно розвязати партію, яка має 320.000 членів".

ЛІОН, 20. 6. ПАТ. Вчора вечором вибух у Ліоні страйк трамваєвиків.

ПРОТИ СПЕКУЛЯЦІЇ.

ПАРИЖ, 20. 6. ПАТ. Прокуратура перевела доходження і обвинуватила 7-ох продавців з галь, що спекулювали на харчах, підвищуючи прим. ціни бараболі на 50 прц.

Франція в обличчі радикальних господарських реформ.

ПАРИЖ, 20. 6. ПАТ. Міністер Оріоль заявив у палаті послів що не думає удержавлювати банків, лише підчинить їх та спілки з обмеженою порукою контролі. Дальше уряд заведе лад у дрібних кредитових установах, обнизить дисконтову стопу та заведе чеки в обороті із закордоном. У податковій ділянці реформа має на меті усунути несправедливу диспропорцію між податками від предметів першої потреби та від капіталів, крім того унеможливити надужиття та упростити податкову систему.

Свобода преси і деякі демократії.

ПАРИЖ, 20. 6. ПАТ. Соціяльна унія внесла проєкт закону, що поважно обмежив би свободу преси та утворив би державне пресове бюро на місце агенції Аваса. У політ. кругах помітний неспокій.

ПРАГА, 20. 6. ПАТ. У Чехословаччині продовжили на дальші дві роки загострення до пресового закону, введені в червні 1933. р.

Перед літнім сезоном.

ВЕЛИКИЙ РУХ У ЖИВЦЯХ І ЛІТНИСЬКАХ.

Кінець шкільного року і початок вакацій збільшили рух на залізницях, головно у Сх. Галичині, бо тут напливають масово лікуванці до живців і гості до кліматичних місцевостей. З цієї причини управа залізниць збільшила число ваґонів у поїздах, які виїзджають зі Львова і переїзджають через Львів до кліматичних місцевостей. Закінчення шкільного року і масовий виїзд молоді на вакації примусив теж управу залізниць збільшити число ваґонів.

Збільшений наплив лікуванців до живців і гостей до літнищ пояснюють головно труднощами виїзду закордон з огляду на девізові обмеження. Тому в деяких живцях у Сх. Галичині приїхало так багато лікуванців, як ніколи передтим. Зацікавлені кола вказують, що адміністраційна влада повинна видати розпорядки, щоб власники пансіонів не використовували збільшеного напливу лікуванців і не підвищували цін у тих пансіонах.

ЗАЛІЗНИЧІ ЗНИЖКИ.

Аґенція „Всхуд" подала виказ виїздних і приїздних стацій, обнятих туристичними залізничими знижками. Індивідуальні збірні знижки можна дістати щойно тоді, коли віддалення в один бік найменше 30 км. Нижче подаємо спис виїздних залізничих стацій лише з Сх. Галичини, Лемківщини, Волині, Холмщини і Підляша та Полісся. **Такими виїздними стаціями є:** Барановичі, Берестя н/Бугом, Броди, Бережани, Холм, Дрогобич, Дубно, Ярослав, Ясло, Люблин, Львів, Луцьк, Новий Санч, Перемишль, Пінськ, Ряшів, Самбір, Сянік, Станиславів, Стрий, Тернопіль і Золочів. **Зате подаємо повний спис доїздних залізничих стацій в цілій Польщі. Такими доїздними стаціями є:** Авґустів, Андрихів, Бяла, Біловежа, **Болехів,** Бродниця, **Брошнів,** Бистра, Браслав, **Бережани,** Хелмно, Хенцини, Цехоцінек, Тешин, Чорна Гора, **Чортків, Делятин, Долина, Дора,** Друскеники, Дукшти, Друя, Ґермаківна, Ґлембце, Гочалковіце, **Горлиці,** Ґраєво, Ґродзец, **Грибів,** Гайнівка, **Галич,** Гель, Городзей, **Городище, Гребенів,** Гуціско, **Іване Пусте, Івонич, Ямне, Яремче,** Ястарня, Ястшембе, Завоже, Ясениця, Єлесьня, Йорданів, Юрата, Кальварія, Картузи, Кенти, Орлово, Кобильник, **Коломия,** Косьцежина, Конін, Кунів, Кровова, Крушвиця, **Криниця, Кремянець,** Ляндварів, Лесоя, **Ліско,** Лідзбарк, Ліпуш, **Лавочне,** Ломниця, Ловіч, Луків, Линтупи, Маків, Малоґощ, Мехів, Мендзихів, **Микуличин,** Мілівка, **Мости, Мшана Долішна,** Мухаж, **Мушина, Надвірна,** Наленчів, Новоельня, Новий Торг, Облазец, Олькуш, Олика, Орани, Оселец, Остроленка, **Ожидів, Пінськ,** Певічна, Плоцішна, Плоцк, Поляна, Поронін, Пуцк, Пулави, Рабка, Рабштин, Райча, **Розлуч,** Рейтанів, **Риманів,** Ритро, Сандомир, **Сянки,** Скочів, **Сколе, Славсько,** Слонім, Сухенів, Словік, Соколіки Г., **Старий Санч,** Суха, Сувалки, **Синевідсько Вижне,** Свенцяни, Тема, **Татарів,** Тен, **Теребовля, Трускавець,** Тухля, Тунель, **Турка, Устіянова,** Устронь, Вонхоцк, Вапениця, Вигода, Загнанськ, Закопане, **Заліщики,** Замость, **Збараж,** Звардонь, **Жеґестів,** Женець, і Живець.

Телеґрами до Шмелінґа.

ГІТЛЕР ҐРАТУЛЮЄ ШМЕЛІНГОВІ

БЕРЛІН, 20. 6. ПАТ. Канцлер Гітлер вислав телеграму до Шмелінґа, в якій ґратулює йому за перемогу над Люісом. Як прийшла вістка про Шмелінґову перемогу, канцлер приказав післати його жінці китицю квітів. Шмелінґ дістав теж ґратуляційну телеграму від держ. міністра Фріка.

БЕРЛІН, 20. 6. ПАТ. Міністер преси і пропаґанди д-р Ґебельс вислав до Макса Шмелінґа таку ґратуляційну телеграму: „У звязку з Вашою величавою перемогою пересилаю найсердечніші ґратуляції. Знаю, що Ви боролися за Німеччину. Ваша перемога це німецька перемога. — ми горді з Вас".

ВІДГУКИ ДНЯ.

Мій похресник.

Мій похресник.

Мене покликали до редакційного телефону.

— Гельо!

— Гальо! Прошу тебе дуже на кума моеї дитини.

— Коли?

— Нині пів до шестої.

Я тільки раз у житті був хресним батьком і знаю, що хресний батько так само як фактичний, має дуже мало клопоту з новородком. Постояти, сказати три рази „отрицаюся“ і підписатися. Вже більше заходу має хресна мама. І крижму мусить купити і дитину до хресту принести і тримати. А ще як новородок зачне виправляти крики і — загалом, то і заспокувати і перевинути.

Тому без вагання погодився я на уряд кума і прийшов під церкву майже точно.

Нікого ще не застав. Ні щасливого батька, ні симпатичної куми, ні новородка.

Ждучи на хрестинне товариство ходив я по вулиці і розглядався. Глипнув і на небо. Надтягала грізна чорна хмара і леда хвиля міг лючути дощ. Бідне маціцьке! — думав я. — Змокне, змерзне, а чого доброго... Але зараз відігнав понуру думку. Адже це Львів! є авта, повози з будами, а хоч би трамваї.

Але якось дощ не люнув, хмара перейшла і доброї пів години по пів до шестої зявився задиханий батько.

— А деж решта? — стрінув я його запитом.

— Зараз будуть. По куму вступав. Уже вийшла.

— А син?

— Повинен би вже давно бути! — і почав розглядатися між прохожими, мов би новородок міг спацерувати між ними.

Минуло ще трохи часу і з трамваю вискочила кума.

— А деж дитинка? — здивувався я.

Адже, пригадую собі з села, кума все несла похресника!..

— То я маю знати? — здивувалася кума. — Питайте батька!

— Зараз буде! — успокоїв нас батько. — А ось і він!

Я обернувся і почав шукати за дитинкою. Але замісць неї побачив якогось спортовця з фризурою „на бік“ і в зеленім плащі.

Він шарнув ногами, стукнув запятками і простягнув до мене руку.

— Кланяюсь!

— То то ти, молодче, хрестишся?

— Так, я. А ви може мій хресний тато?

— Так, я. Подобаюся тобі?

Обкинув мене критичним оком і здвигнув плечима.

— Я тут не рішаю. То все старушок — і показав на батька.

— А я? — спитала кума.

Новородок „зробив око“ до пуделка помадок, що їх кума тримала в руці і приємно всміхнувся.

— Отже ходім! — скомандував батько.

І ми рушили до захристії.

Там ждав уже на нас священник і дяк.

— Скидай, сину, черевики! — сказав священник.

Новородок почав розшнуровувати свої берґштайґери.

—А ноги вмив? — шепнув батько.

Адже вчора були змагання на „Світезі“! — відповів новородок, мов би з докором, що тато міг про це забути.

— Прошу молитися! — підповів дяк. — Вірую.

— А по церковному, чи по українськи?

— Як умієте.

— Вмію обидва, але прошу мені дати книжку.

Тимчасом і з книжки якось не дуже йшло.

— Трему дістав! — оправдував батько і при тих словах відібрав новородкові з рук кінець епітрахелі, бо дитинка випорювала звідтам золоті нитки.

Подали свічки..

— Вважай на убрання! — упімнула кума.

— І не капай мені на рукав! — додав я, бо новородок уже вспів спробувати свічку на мені.

Відігнаний від свого і мого убрання взявся новородок до молитовника і почав його підсмалювати.

— Лиш! — зашипів батько, але трохи за пізно, бо вже з окладинки закурилося.

Врешті церемонія скінчилася, новородок заліз назад у свої „берґштайґери“, а ми з полекшою відітхнули. Ще чого доброго був би дяка підігрів.

— Ну, бувай здоров! — сказав я до свого похресника. — Ти куди тепер?

Мій похресник подивився на мене і прижмурив око:

— Можеб так до кіна?!...

І ми пішли на „Давіда Коперфільда“. Він пропонував „Сеньоріту в масці“, але погодився на моє, бо я платив.

Галактіон Чіпка.

Замкнули останню церкву

ЗА МАСОВУ УЧАСТЬ У БОГОСЛУЖЕННІ.

ХАРКІВ, 20. 6. ПАТ. У місті Волчанськ (70 км. від Харкова) замкнули останню місцеву церкву. Претекстом до замкнення церкви послужило те, що місцеве населення взяло дуже масову участь у богослуженні на ц. р. Великодні. Замкнення останньої церкви зробило на населення дуже велике враження. Багато людей прийшло під замкнену церкву, молилися та плакали. Влада після замкнення церкви постановила обстригти обох священників, які в ній відправляли богослуження.

Останніми часами відчувається значний зріст релігійности серед молоді, яка щораз численніше бере участь у богослуженнях.

СЕНАТ РАДИТЬ НАД ПОВНОВЛАСТЯМИ.

ВАРШАВА, 20. 6. ПАТ. Нині передполуднем почалися наради сенатської правничої буджетової комісії над законопроектом про повновласти для уряду. Законопроект про повновласти зреферував сен. Голуховський. Опісля довшу промову виголосив віцепрем. Квятковський.

НОВИНКИ.

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущини 5** (побіч кіна „Апольо“) поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 24-100

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломаґа — Львів, ул. Валова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 49-115

— **Праське Радіо** передаватиме дня 26. червня в 17. год. увертуру абсольвента майстерської школи праської консерваторії п. Романа Сімовича у виконанні праської фільгармонії, — диригуватиме професор диригентури на праській консерваторії д-р Делечек.

— **Бельґійська фотографіка.** В міському Музею артистичного промислу (вул. Гетьманська 22) заходом львівського фотографічного т-ва уладжено показ праць світової слави мистця артистичної фотографії в Бельгії Л. Мізона з Жілі. Показ отворений в будні від год. 9—14, і неділі й свята 10—13.

— **Іспит зрілости в гр. катол. Малій Семинарії у Львові** відбувся в днях від 11. травня до 16. червня ц. р. під проводом делегата Митрополичої Шкільної Ради о. крил. Юліяна Дзеровича, професора гр. кат. Духовної Академії у Львові. До письменного іспиту допущено 55 кандидатів; з того при письменному іспиті репробовано 6, при устнім 5, відступив 1. Іспит зрілости зложили: Войтович Мирослав, Войтович Петро, Волощук Осип, Воробкевич Володимир, Ганкевич Софрон, Гарасимчук Евген, Грицишин Микола, Губка Борис, Добущак Іван, Козубський Юрій, Лех Ярослав, Литвин Мирон, Максимів Іван, Мартинович Осип, Махій Михайло, Микитин Василь, Нагірний Василь, Небожук Теодор, Олійник Семен, Пачовський Володимир, Петришин Роман, Рицар Сидір, Ростковнч Василь, Сваричевський Антін, Совга Іван, Стельмах Михайло, Стецько Омелян, Фаціевич Юрій, Федачинський Осип, Химич Павло, Цица Петро, Шевчук Володимир, Яблонський Ярослав, Якимечко Григорій і Яремус Андрій. Крім того зложило іспит зрілости 8 екстерністів.

— **Всі учениці гімназії Р. Ш. в Коломиї допущені до матури і здали іспит.** В днях 16. і 17. червня ц. р. відбувся в приватній гімназії Р. Ш. в Коломиї іспит зрілости під проводом п. візитатора Кураторії Л.Ш.О. д-ра Ю. Полянського. До іспиту допущено всіх абітурієнток. Іспит зрілости зложили: Хабарук Параска, Карачевська Ірина, Кейван Марія, Кузик Анна, Миндюк Ірина, Мисевич Анна, Стефанів Мирослава і Жолкевич Любов. — Ані при писемному ані при устному іспиті не репробовано ні одної кандидатки.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні держ. кляс. льотерії впали м. ін. такі більші виграні: 5.000 зол. на ч. 111082 187933. 2.000 зол. на ч: 144396. 1.000 зол. на ч. 114686 189049. 500 зол. на ч: 34228 70506 117132. 400 зол. на ч. 9980.

— **„Стшельци“ гуляють.** В Ходачкові Малім пов. Тернопіль скалався 30. травня ц. р. на весіллі господаря Осипа Крета жахлива подія. 22-літний Юліян Недошитко сидів у саді з місцевим солтисом та оповідав йому про свої переживання в тернопільській слідчій вязниці; вийшов з вязниці, в якій просидів 7 тижнів за якісь непорозуміння з членами місцевого „Стшельца“ та з поліцією. Тоді трьох осібняків, озброєних в багнети й тупі знаряди, напали на нього та в звірський спосіб побили завдаючи йому смертельні удари багнетами. На крик солтиса збіглися люди, які відвезли побитого в безнадійнім стані до шпиталю в Тернополі. На другий день хорий під присягою зізнав, що побили його члени місцевого „Стшельца“ Юзеф і Богдан Шкодзінські. Оба вони щезли зі села. Недошитко по тяжких муках помер 10. ц. м. Його поховали при великому здвизі народу. Дивне, що поліція не арештувала досі душогубів.

— **Пожежа гаражу.** У Закопаному підчас пожежі гаражу ПКП. згоріло 7 автобусів. Шкоди є на 400.000 зол. У вогні згорів сторож гаражу, що спав в авті. Пожежа повстала мабуть наслідком короткого зіпяття.

— **Кредит на тютюневі інвестиції.** Заведення управи тютюну в Яґольниці розділило між плянтаторів тютюну 150.000 зол. як безпроцентовий зачет на доповнення тютюнових інвестицій, а саме будову сушарень і маґазинів та закупно рільничих знарядів. Крім того роздав по низьких цінах 10 тисяч овочевих деревець на закладання садів.

— **На стрілецьких могилах.** В Дорі пов. Надвірна відбулася 7. ц. м. при участи багатьох людей панахида за поляглих, яку відправили о. Шмериковський та о. Вартоломей, наставник Студитів. Наприкінці п. Нуся Борисевич промовила про значіння хвилини.

— **Затьмління сонця** відбулося в пятницю, 19. ц. м. ранком згідно з обчисленнями астрономів. У нас воно було частинне, обіймаючи 0.71 сонішного кружка і тревало від 4 год. 18 мін. до 6 год. 5 мін. ранком. З причини легкого захмарення обсервації були трохи утруднені. Всеж таки варшавська астрономічна обсерваторія зробила при помочі відповідного апарату 1.100 фільмових знимок. Повне затьмління сонця перейшло крізь Грецію, Малу Азію, середущу Росію, Сибір, Японію і скінчилося на Тихому Океані. Науковий світ зїхався на обсервації, як відомо, на східний південь Росії та на Сибір і звідтіль астрономія надіється багато нового наукового матеріялу. Останнє частинне затьмління сонця було у нас видне на початку світової війни, 21. серпня 1914 р.

— **Львівська хроніка.** Із крамниці Льва Братера при вул. Пілсудського ч. 11 злодії вкрали обуву вартости 2.000 зол. — На горбах біля Пелчинської вулиці злодій покинув валізки та клунок, тому, що за ним пустився в погоню поліцай. Вкрав був ці річи з хати Петра Кордичука при вул. Стрийській ч. 22. крізь відчинене вікно.

— **Краєва хроніка.** В Корсові пов. Підгайці до хати Атанаса Олійника увійшов якийсь чоловік і заставши його підчас сну, застрілив з револьвера. — В Делятині застрілився 23-літний Макс Горовіц з Городенки, не здавши іспиту зрілости. — В Конюхах пов. Бережани згинув 35-літний Василь Борецький від артилерійської гранати, яку знайшов у полі і розбирав дома.

— **Жахливі відносини на Закарпатті.** Як повідомляє чеська преса, в селі Солянки на Закарпатті вмерло на шкарлятину 36 дітей. Їх батьки не мали грошей на ліки і про випадки пошести не повідомили навіть санітарної влади. У звязку з тим чеська преса зазначує, що на Закарпатті гине тисячі дітей з голоду та нужди.

— **Частинна ліквідація „Фенікса“.** Управа асекураційного т-ва „Фенікс“ у Відні рішила наслідком частинної самоліквідації звільнити 1.300

урядовців, занятих у централі та відділах, а задержати тільки 300. Звільнені урядовці одержать відправу, якої висота залежить від речинця виповідження. Найгірше вийдуть емерити „Фенікса“, бо вони не дістануть ніякої емеритури.

— **Валиться синаґоґа.** У Володимирі на Волині є старинна синаґоґа, побудована тому кілька сот літ. Передількома днями, коли синаґоґа була переповнена людьми, завалилася в ній частина стелі і стіни. Завдяки винятковим обставинам обійшлося без жертв у людях, бо тільки кілька осіб потовкло.

— **Співацький фестиваль** відбудеться в днях 27—29 ц. м. у Варшаві. Участь зголосило 91 хорів з Польщі, що числять 5.300 осіб, та 17 польських хорів із заграниці у складі 900 осіб.

— **Похорон Максима Ґоркого** відбувся 20. ц. м. у Москві на державний кошт. Тіло небіжчика вбрали в селянську одіж, виставили в домовині на прилюдний вид у колюмновій салі професійних союзів. Першу почесну сторожу робили Сталін, Молотов, Ворошилов і інші члени совітського уряду. В ночі на 20. ц. м. тіло перевезли до крематорії й спалили. Урну з попелом мають вмурувати в стіну Кремля. На Червоній площі має станути цього року памятник Горкого.

— **Мурини бють білих.** Поразка муринського боксера Джо Люіса викликала серед мешканців муринської дільниці Ню Йорку нечуване розворушення, яке довело до поважних ексцесів. Огірчені невдачею свого божища і розгорячковані атмосферою мечу та великої спеки, мурини нападають на білих прохожих, обкидують камінням автобуси і самоходи. В сутичці з поліцією одного мурина тяжко ранено.

— **Нові кардинали.** В базиліці св. Петра в Римі відбувся публичний консистор, на якому папа Пій XI. передав кардинальські капелюхи кардиналам: Федескі, Мармаджі, Мальоне, Сібілія, Мереканті, Фісерані. Опісля на тайному консисторі папа проголосив прізвища нових епископів.

— **Пиво у консервових пушках.** Американський помисл продавати пиво не у фляшках, але у консервових пушках зачинає приійматись також в Анґлії. Відомий бровар у Льондоні розсилає пиво сотнями тисячок таких пушок а за ним пішли бровари в краю і теж послуґуються бляшаними пушками. Вони показалися практичнішими від скла.

—o—

Зі судової салі.

ОСОБИСТА ПІМСТА.

Перед судом присяглих у Львові станув дня 19. ц. м. Стефан Хомиця з Башні Горішньої, якого прокуратор притягнув до відповідальности за намагане вбивство залізничого робітника Стефана Мазуркевича. Мазуркевич купив у Хомиці поле і дав йому задаток. Тимчасом Хомиця продав це поле Софії Якимович. Мазуркевич зажадав подвійного задатку і коли в цій справі зійшлися у посередника Герша Віндгайма в Башні Долішній переговори розбилися, а коли Мазуркевич вертав опісля в ночі до дому хтось вистрілив до нього з кріса. Мазуркевич дав знати негайно на поліцію і ця знайшла на місці вчинку слід, який зовсім відповідав слідові з чобота Стефана Хомиці, зокрема слідові чобота з лівої ноги, де лівий кінець підкови був характеристично загнений до гори.

На розправі комісар станиці поліції Маньковський щераз з цілою рішучістю потвердив свої спостереження і запевняв, що стріляв тільки Стефан Хомиця.

На поставлені питання щодо намаганого вбивства зі ст. 23 і ст. 225 к. з. та ст. 47 розп. през. про зброю присяглі судді відповіли на оба питання 11 голосами ні, 1 так. На основі цього вердикту суддів присяглих трибунал увільнив підс. С. Хомицю від вини і кари.

Трибуналові проводив **суддя Капецький**, обвинувачував **прок. Треля**, боронив його Лев Ганкевич.

Декляматорський вечір.

Другий, цим разом річний попис курсу деклямації при Музичнім Інституті ім. Лисенка у Львові 18. червня тільки змінцнив попереднє враження гостей, що були і на першім. Кількамісячна праця над учнями не пішла на марне, а ствердила потребу такого постійного курсу у Львові і показала, чого можна добитись витревалістю та відповідним хистом. Артистка Л. Кривіцька, що вела цей курс вложила в нього всю свою амбіцію та ввесь вільний час, не жалкуючи ні здоровля ні енергії. Як видко було з попису, з добору творів пристосованих до зверхніх засобів кожного елева, провідниця цього курсу зуміла відчути хист своїх учнів і дібрати їм відповідний матеріял.

Матеріял цей був справді ріжноманітний, від наших клясичних поетів починаючи аж до модерної прози включно.

Інтерпретація кожної поезії була природна і глибоко продумана. Лена Ріппель і цим разом показала свій великий рецитаційний хист; спокійно, без зайвої афектації передала чутливий настрій поезії Б. Лепкого „На чужині“, зуміла відчитати чудове „Інтермеццо“ Коцюбинського та Юрія Липи „Сімнацятий“. Леоя Пеленська із драматичним хистом відтворила діяльоґ Оксани з черницею з „Гайдамаків“; дуже ритмічно та музикально прочитала поезію Бажана; стиль такої інтерпретації можна назвати в нас новинкою. Рута Темницька, відома нам з гарної гри у „Лісовій пісні“, з питомим собі героїчним тоном дуже добре прочитала „Каменярів“ Франка. Горація „До Мельпомени“ в перекладі Зерова та „Вечірню пісню“ Теліги. Повна ніжности та ліризму Геля Голобродська чутливо прочитала відповідно дібрані до її характеру поезії Олеся „Моїй матері“, „Тіні“ та „Думу про трьох братів“. Дуже добре задеклямував Савіцький Юліян поезію Тичини „Золотий Гомін“, Юрія Липи „Львів“ і Кравцева „Святий Юрій“. Із задатками на драматичного актора деклямував Льонгин Герман „Ґонту в Умані“, тільки дещо нервово і міміка в деяких місцях була в нього перебільшена. Великий поступ у науці деклямації зробили Степан Костик і Богдан Єдноріг, спокійно і з переконанням прочитали поезії Фальківського „Полісся“, Чупринки „Смерть Байди“, С. Гординського „Дорош“ та Маланюка „Синові“. На закінчення інсценізація Лесі Українки „Грішниця“ вийшла природно у виконанні Темницької, Голобродської та Ріппелевої дуже добре, з великим чуттям та доброю дикцією.

Шкода, що цього роду пописи не перемінюються на прилюдні виступи. Та частина нашої публики, що любить драматичне мистецтво та поезію, з приємністю послухала би гарної деклямації та познайомилась би із зразками нашої літератури, яких певне не знає з книжок. Адже поезію мало хто в нас читає.

Л. Кривіцька, що представила нам своїх учнів та учениці з якнайкращої сторінки, може бути певна, що вони не знехтують тих завдатків, які дістали на цьому курсі і продовжуватимуть після вакацій працю над собою.

Дивогляди.

БАЦИЛІ І РОЗВІД.

Льондонський мешканець Джорж Уайль подав у суд розводову скаргу з мотивом, що хоча він жонатий уже кілька літ, його жінка не дозволила йому ніразу поцілувати себе. Вона присягала йому, що любить його, але має відразу до цілунків. Вона попросту дістає дрішаки на думку, що при кожнім цілунку перебирає мільони бацилів. На суді Уайль заявив: — Якби я згодився перед кожним цілунком на дезинфекцію, то жінка імовірно згодилась би на цілунки, але ви самі розумієте, пане судде, що так жити не можна“. На це жінка йому пригадала, що ще перед шлюбом заявила йому про свою відразу до цілунків і що навіть перед шлюбом не дозволила йому на це ні разу. — Це правда — говорив чоловік — але я гадав, що це комедія для кокетства, яка лицює нареченій, а не жінці“. На остаточний запит судді, чи пані Уайль не змінить свого погляду на цілунки, вона відповіла, що ні. Тоді суддя проголосив розвід заявляючи, що хоча гиґієна це велика річ, але не вільно покликуватись на неї надаремне.

КРАЙ, ЩО ЛЮБИТЬ НОВІ НАЗВИ.

Бразилія наслідує Совіти в манії називати міста, вулиці та площі прізвищами ще живих людей, у даний момент славних. Невеличке містечко Фіделіо у стейті Амазонка зміняло свою назву від 1924 р... що року. Тому, що бурмистрів вибирали тільки на новий рік і хотіли кожному новому бурмистрові зробити честь і приємність, називали місто його іменем. Останній бурмистр був дуже музикальний і зрікся почести, щоб місто звалось як він. Він вибрав на назву міста заголовок улюбленої ним опери „Фіделіо“. Тепер Ґеоґрафічне Товариство в Ріо де Жанейро звернулось до бразилійського уряду з проханням, щоб він не дозволив постійно зміняти назви міст.

З кіна.

КІНО „ПАЛЯС“: „З ТОБОЮ НА КІНЕЦЬ СВІТА“.

Французька фільма на підставі твору незвичайно дотепного франц. письменника Трістана Бернара. Перша в Польщі перекладена так, що чужі дієві особи розмовляють по польськи; — отже досить її слухати, замісць читати пояснення. Діяльоґи дієвих осіб не такі виразні, щоб можна все зрозуміти. Винен тут імовірно апарат. Гумор цілої комедії мабуть пропадає від неточного перекладу. Все крутиться довкола одного жіночого капця. Швайцарські краєвиди, одна еротична сцена, одна гумористична — ось і все. Артисти тільки пересічні.

✝ Посмертні згадки.

Микола Юрґа, управитель школи в Репеді, б. четар УГА, по довгих і тяжких терпіннях по принятті Найсв. Тайн упокоївся в Бозі дня 19. червня 1936. р. в 48. році життя у Львові. Похорони відбудуться в неділю 21. червня 1936 р. в год. 3.30 у Збоїськах на місцевий цвинтар. В. Й. П.!

Прокіп Гупало, довголітній сторож камяниць Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові (вул. Чарнецького 26) помер після недовгої недуги в суботу, дня 13. червня ц. р. в 67 р. життя. Похорон відбувся в понеділок, дня 15. червня при великій співучасті українського громадянства. Покійний належав до тих старих людей, що виповнюють якнайсовісніше свої обовязки, а повірений його догдядові дім уважають за свій і бережуть його як ока в голові, не дають і найменшій дрібниці пропасти з майна Товариства. Поверх 30 років був Покійний доглядачем дому Товариства і в тому часі і Музей і Бібліотеку нераз вирятовував від лиха та беріг від усяких небезпек. Віддячуючись своєму вірному дозорцеві, Наукове Товариство дало про смерть його оповістки і вінок на його могилу. Крім цього були ще вінки від мешканців камяниць Товариства ім. Шевченка і від Товариств, куди покійний Гупало належав. На похороні був майже ввесь Виділ Наукового Товариства. На кладовищі прощали Покійного представники укр. соц.-дем. партії, товариства українських дозорців „Воля“ та від приятелів Покійного. Вічна Йому Память!

Дописи.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА.

Свято Матери в Слобідці Струсівській. Заходом Союзу Українок у Слобідці Струс. відбулося Свято Матери дня 31. 5. ц. р. Глибоко продуманий реферат виголосила абс. гімн. п. Е. Домбровська. З черги хор „слобідських ревелерсів“ під управою абс. сем. п. Юліяна Голендзія відспівав „Садок вишневий“ та колискову серенаду Шуберта. Опісля йшли продукції маленьких дівчаток та хлопчиків, як діяльоґ про маму, національний танок коломийка, деклямації „Найкраще слово“ та „В честь мами“ (цю останню віддеклямували 4-літня дівчинка Нуся Войнаровська та Сяся Іванчук). Накінець були вправи вільноруч „У честь мами“ та „Маленькі наші ноги“. Деклямації та продукції дітей подобались найбільш присутнім, що не щадили їм оплесків та свого признання. Деклямацій та вправ навчила дітей п. Маруся Домбровська в дуже короткім часі. Вражала відсутність старшого громадянства, яке не знати чому від якогось часу не ходить на ніякі імпрези.

Іլавче — Січовим Стрільцям та Гол. От. Петлюрі. Заходом всіх товариств Ілавча відбулася дня 1. червня

н. р. панахида під пам'ятником У. С. С., котру відправив о. Любович з Іванівки. Палку промову виголосив о. Раїх, що завізвав молодь до праці, а краще завтра напевно прийде. По панахиді нарід та лави луговиків перейшли під чит. „Просвіти", де урядовець Філії „Просвіти" з Теребовлі п. Копачівський виголосив реферат про Гол. От. С. Петлюру. По рефераті „Луг" з Глещави зробив дві вправи вільноруч. На закінчення „Луги" Іванівки та Глещави дефілювали перед портретом Гол. От. С. Петлюри. Свято закінчено відспіванням нац. гимну. Присутніх 2.000. Підчас свята пригравала оркестра чит. „Просвіти" в Іванчу.

Кооперативне свято в Дарахові. Дня 7. червня ц. р. кооп. „Базар" у Дарахові відсвяткувала 12-ліття свого істнування. В год. 9. рано о. Барановський Юліян відправив в асисті о. Гаврилюка та о. Фіцаловича Службу Божу, за якій виголосив відповідну проповідь кооперативного змісту. По Службі Божій відбувся похід кооператив до кооп. „Базар", де о. Барановський відправив панахиду за померших членів кооп. Опісля в салі чит. „Просвіти" відбулась академія. Орхестра під управою О. Барановського відіграла кооп. гимн. Реферат про значіння кооперації виголосив д-р Палійчук, дир. П. С. К. в Теребовлі. З черги мішаний хор під управою Омеляна Барановського відспівав „Було колись на Україні", „Дніпро реве" та „Ставок засипа". Співали дуже гарно. З дальших точок академії були три декламації кооперативного змісту. Дуже гарно була виголошена декламація Іваною Крушельницькою. Орхестра бездоганно виконала твір Штольца. Кінцеве чудове слово сказав довголітній голова Надзірної Ради о. Юліян Барановський. Свято закінчено відспіванням нац. гимну. Пополудні відбувся ще фестин, де вправляли соколи та „Луг" зі Слобідки Струс.

Спорт.

ПРОГРАМА СОКІЛЬСЬКОГО СВЯТА У ЛЬВОВІ.

Неділя 21. червня год. 16-та: 1) Звіт і перегляд руханків. 2) Вправи вільноруч побратимів укл. М. Тріля. 3) Вправи вільноруч посестер укл. В. Тихоліза. 4) Вправи дрючком учасників укладу О. Вальчака. 5) Народній танок. 6) Вправи вільноруч побратимів укладу Я. Благітки. 7) Вправи на приладах: а) рівночасні на конях, б) довільні на ріжних приладах. 8) Вправи спиками побратимів Бібреччини. 9) Масові вежі.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ВОЛИНЬ — С. ПЕТЛЮРІ 1926—1936. Збірник статтей і споминів О. Ковалевського, С. Скрипника, О. Одеся (вірш), С. Письменного, М. Маслова, вибір думок С. Петлюри і його сильветка. В тексті 22 знимки. Рівне 1936. Стор. 28, 4°.

РУССКИЙ ЗАГРАНИЧНЫЙ ИСТОРИЧЕСКИЙ АРХИВ при Министерстве Иностранных Дел Чехословацкой Республики в 1936 году. Прага 1936. Стор. 48, ф. 8°.

ЖУРНАЛИ.

ЛІКАРСЬКИЙ ВІСТНИК. Львів, 1. травня 1936. Р. XIV. Ч. 3. Зміст: М. Музика: Чинностеві печінкові спроби. — О. Кобгуська: Спостереження над черевним тифом. — Ю. Маковський: Сифіліс у кутськім суд. повіті. — Кооп. „Лікарська Самопоміч". — Хроніка секції У. Л. Т. — З медичної преси. — Новинки.

СВІТЛО Й ТІНЬ, щомісячник, журнал УФОТО. — Львів, червень 1936. Р. IV. Ч. 6. Зміст: Я. М. Береза: З мойого досвіду. — Ю. Д.: Новий барвний фільм. — Д-р А. Ортинська: Дві виставки. — Інж. Б. Іваницький: Дещо про тонування на паперах для штучного світла. — З нашого досвіду. — З новин фотопромислу. — І це і те. — З вистав і фотоконкурсів. — Наші ілюстрації. — Що читати. — Від редакції та адміністрації.

НАШ СВІТ, ілюстрований журнал літератури, мистецтва, науки. Луцьк, травень 1936. Р. VI. Ч. 4. Зміст: Остап Бужанин: Симон Петлюра. — о. Д. Чирський: Жарт природи. — Ірина Наріжна: Настрої. — Богдан Жарський: Стежки. — Методій Черній: Місто. — Богдан Жарський: * * *. — Іван Зубенко: Кримський вечір. — З думок С. Петлюри (В 10-ту річницю смерти). — Ол. Цинкаловський: Волинський Пантеон. — Володар Крушенко: Товарищі. — Пилип Серпенко: Чи тямиш ти? — В. Островський: Вогнене Око. — В. Павлович: Іван Франко. — Верус: Старі з молодою душею. — Промова прокуратора на суді над Шварцбартом у Парижі 1927 р. — Смішне в житті славних. — Нові видання. — Лист С. Петлюри до Ів. Франка.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО. Львів, 1. червня 1936. Р. XI. Ч. 6.

ШЛЯХ МОЛОДІ. Вільня, травень 1936 г. Год VIII. Нр 5.

НОТИ.

Я. Ярославенко: ДО ПРАЦІ! Пісня на мішаний хор до слів Б. Грінченка „Праця єдина з неволі нас вирве". Є це новий (274-ий) випуск рухливої й незвичайно продуктивної музичної накладні „Торбан", що крім партитури подає теж поодиноко, окремо розписані голоси. Композиція Я. Ярославенка мельодійна та легка, отже повинна увійти в репертуар наших популярних хорів, що не мали досі відповідного боєвого гимну на культурно-освітні, сільсько-господарські та кооперативні збори і зїзди. Ціна 1.— зол.

Яр. Ярославенко: КООПЕРАТИВНИЙ ГИМН на мішаний і муж. хор. „Торбан", ч. 247. II-ий наклад. Львів 1936. Ціна парт. з гол. 1 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Театр ім. І. Тобілевича. Надвірна.

21. VI. Дівча з Маслосоюзу.
22. VI. Німа теща.
23. VI. Циганський барон.
24. VI. Інваліди.

Великий Театр:

Неділя, 21. VI. год. 3.30 поп. Аб. 16. Ціни найнижчі „Неоправдана година"; год. 8. веч. Виступ Софії Чапілінської „Гарна історія".

Понеділок, 22. VI. год. 8. веч. Аб. 20. Бонові знижки важні „На Личакові".

Вівторок, 23. VI. год. 8. веч. Аб. 19. Виступ Софії Чапілінської „Гарна історія".

Театр Ріжнородностей:

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „В погоні за щастям".
АТЛЯНТИК: „Великий чарівник".
ВАНДА: 1) „Приблуда", 2) „Ця, або інша".
ҐРАЖИНА: „Анна Кареніна" з Ґретою Ґарбо.
КАСІНО: „У тіні гільйотини".
КОПЕРНИК: „Зов крови".
МАРУСЕНЬКА: „Любчик власної жінки".
МІРАЖ: „Шукачки золота", „Червона жінка".
МУЗА: „Пепі".
ПАКС: Нечинне.
ПАЛЯС: „Сеньоріта в масці".
ПАН: „Давид Коперфільд.
РАЙ: „Війна в царстві вальса".
СВІТ: „Війна в царстві вальса".
СТИЛЕВК: „Принагідний роман" і ревія.
ТОН: „Зацькована" з Сільв. Сідней.
УТІХА: „Вонючі каравани" та ревія".
ХИМЕРА: „Люди в тунелі".

Фотоплястікон.

(пл. Марійська 5.)

Палестина в році 1936.

Закордонне радіо.

Неділя, 21. червня 1936.

Відень (506,8) 11.00 Лістів фестіваль, 14.20 Розр. концерт, 15.40 Тріо на форт., скр., віольончелю Шумана, 17.45 „Пісня циганка", оп. І. Штравса. 19.30 **Спів** ресітал Марії Райнінґ, сопр., 20.00 Штравсівський концерт, Шварц сопр., Боргош тенор, 22.00 „Три вальси" оп. Штравсів, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, хор учителів, 18.30 Нар. пісні, **Прага** (460,2) 9.55 Форт. ресітал, 17.00 Нар. пісні, 17.45 Весела війна співаків. 19.30 „Русалка" оп. Двожака, **Париж** (1648) 11.00, 17.30 Легка музика, 19.30 Стеатралізована пісонька вок. анс., **Білгород** (437,3) 12.00 Пісні, 15.15 Хор, 16.00, 22.00 Концерт, **Берлін** (356,7) 10.30 Музика, 18.00 Муз. кабарет, 20.00 Вес. вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Неділірний поранок, 14.00 Діти співають, 18.40 Мельодія і ритм, орх., 20.10 Старовіденський каваліонон. **Кельн** (455,9) 20.00 „Пісня Нібелюнгів" муз. авд., 21.00 Надренське весілля, **Лайпціг** (382,2) 11.30 Кантата Баха, 14.30 Гельдерлін, нім. пісні, Симфонія, спів, форт., **Мінхен** (405,4) 9.30 Соната на скрипку і форт. г-моль Респіґія, 10.30 Концерт цитристів, 15.25 Сучасна орк. музика, **Будапешт** (549,5) 12.30 Орх. концерт, 25.30 Скрипка, 18.30 Циг. музика, 20.00 „Фіделіо" оп. Моцарта, 22.45 Сальон. музика, **Мілано** (368,6) 12.10 Форт. ресітал, 20.55 Симф. концерт, 21.40 „Ля Джера" ком. Пранделли, **Рим** (420,8) 12.00 Камер. музика, 13.10 Розр. програма, 24.45 „Іль Ре" оп. Джордана, „Філанда Маджира" оп. Кодалія.

Понеділок, 22. червня 1936.

Відень (506,8) 16.05 Фортепіян і спів, 21.00 Концерт симф. орх., **Прага** (470,2) 17.40 Сукові твори на скр. і форт., 19.30 Концерт орх., 21.05 „Травень" ром. поема Махи, 21.35 Вок. концерт, **Париж** (1648) 15.00 Фр. музика, 17.30, 18.30 Симф. орх., 20.00 Сп. ресітал, 20.45 Камер. музика, **Білгород** (437,3) 13.15, 18.30, 19.50 Спів, 20.30 Опера, **Берлін** (356,7) 8.30 Весела музика, 14.15 Розр. музика, 19.15 Форт. ресітал, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.00 Діти співають, 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Давні мистці, **Лайпціг** (382,2) 14.15 Лістові твори на форт. і фісгармонію, 20.10 Концерт, **Мінхен** (405,4) 16.10 Пісні й поезії, 18.00 Концерт, 23.00 „Птахівник із Тиролю" оп. Целера, **Будапешт** (549,5) 12.05 Спів, 13.00 Концерт, 17.00 Сп. ресітал, 19.45 Оп. орх., 21.40 Циг. музика, 22.30 Сонати на скр. і форт., **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 20.35 „Маземарельо" оп. Ліпатія і Леонія, **Рим** (420,8) 13.20 Розр. концерт, 20.35 Камер. концерт.

Вівторок, 23. червня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10, 20.35 Концерт, 14.00 Співає М. Михайлова (гр. пл.), 17.20 Пісні й арії, Странски сопран. 17.40 Форт. ресітал, 23.20 Віденські мельодії, **Прага** (470,2) 16.50 Соната Ірака на флет і форт., 18.05 „Дві оперетки відразу" оп. Плянкета, 19.10 Словацькі нар. пісні, **Париж** (1648) 11.00 Симф. музика, 20.15 Концерт, 20.15 Опера, **Білгород** (437,3) 13.15 19.50 Спів, 16.50, 21.00 Концерт, **Берлін** (356,7) 8.20 Форт. музика, 16.30 Розр. музика, 18.00 Кабарет, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 17.50 Російські пісні, Кампенгавзен барит., 20.10 Нова популярна музика, **Кельн** (455,9) 16.00 Нова камер. музика, **Лайпціг** (382,2) 12.00, 20.10 Концерт, **Мінхен** (405,4) 14.00 Тріо, 16.50 Твори шведських композиторів 18.00, 19.00 Розр. музика, **Будапешт** (549,5) 12.05 Сальон. музика, 17.00, 21.20 Сп. ресітал, 18.00 Циг. музика, 22.10 Концерт сальон. музики, **Мілано** (368,6) 11.30 Камер. музика, 20.45 Вечір опер, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 22.00 Концерт.

Ширіть наш часопис!

Львівське радіо.

Неділя, 21. червня 1936.

8.00 Раннішня авдиція, 8.55 Програма, 9.00—11.00 Богослуження; репортаж із життя площадки. Китиця куявських мельодій, капеля, 11.10 Джордж Тіль, Нос. Шмідт, гр. пл., 11.45 Кілька заввваг про мин. сезон львівських театрів, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок, симф. орх., фортепіян — Евг. Мосаковський; у перерві ок. год. 13.15 „Весілля цісаря" Ганни Малевської, 14.30 Під увагу хліборобам, 14.40 Музика з гр. пл., 15.20 Рекламовий концерт, 15.30 Співочий конкурс льв. радіостанції, 16.30 Абдикація куркового короля, 17.05 Нар. авдиція; Пігвала водиви, 17.25 Скрипковий ресітал у супр. форт., 18.00 Театр Уяви: „Концерт" ком. Ол. Фредра, 18.30 Розр. концерт, 20.25 Поет. чвертьгодина: Богдан Залеський, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Краківщина в танку та співі, 22.00 Трансм. метчу коп. мяча Краків-Білгород, 22.15, 21.10 Спортові вістки; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авд.

Понеділок, 22. червня 1936.

6.30, 7.40 Раннішня авдиція, 7.30 Програма, 7.35 Трохи інформацій, 8.10 Для новобранців, 11.57 Сигнал часу, 12.03 „Лебедина пісня" гр. пл., 12.50 Домашнє господарство, 12.58 Суспільна гутірка, 13.00 Ст. Невядомський: Із весняних подихів, гр. пл., 13.05 Полудневий денник, 14.30 Спів. конкурс льв. радіостанції, 15.30 Господарські вістки, 15.45 Репортаж із фабрики літаків в Окенці (для ст. дітей), 16.00 Концерт фільг. орх., у перерві в год. 16.45 „Основи переробки", 17.30 Арії та пісні в вик. Вал. Валевської в супр. форт., 17.50 Олесь у тарапатах, 18.00 Спів. ресітал Ташицької-Квятковської в супр. форт., 18.20 Комізм слова, літер. нарис, 18.35 Програма на завтра, 18.40 Реклам. концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Военна авдиція, 19.30 Танки ріжних народів, форт. ресітал, 20.00 Муз. авд.: „У Залісі кн. Мих. Огінського", 20.30 Собітки над морем, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Дуети та пісоньки, 21.30 Концерт смичк. квартету, 22.00, 22.06 Спортові вістки, 22.15 Легка й танкова музика з гр. пл., у перерві Останні вістки, 23.00 Закінчення авдиції.

Вівторок, 23. червня 1936.

6.30, 7.40 Раннішня авдиція, 7.30 Програма, 7.35 Трохи інформацій, 8.10 Для новобранців, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт дутої орх., 12.50 Домашнє господарство, 12.55 Парафрази вальсів, гр. пл., 13.05 Полудневий денник, 14.30 Спів. конкурс льв. радіостанції, 15.30 Господарські вістки, 15.45 Скринька ПКО, 16.00 Фантастичний танок, гр. пл., 16.45 Польські музеї, 17.00 Концерт орх., 17.50 Закулісне життя, гутірка, 18.00 Сальва вперш 18.05 Скринька для дітей, 18.15 Ігн. Падеревський, гр. пл., 18.25 Жінка у плильні, 18.35 Програма на завтра, 18.40 Актуальна гутірка, 19.00 Арії та пісні в вик. Мих. Забейди-Сумицького, 19.25 Віт. Фрiман: Соната на форт. і альтівку, 19.50 „Вінки" фрагм. III. дії оп. „Цвіт папороті" Ст. Маліновського, 20.00 Муз. авд.: Нар. пісні про весну й кохання, 20.30 „Мій дениикарський ювилей" літ. нарис Корн. Макушинського, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 **Концерт у вик. Марії Сокіл і Ант. Рудницького**, 22.00, 22.05 Спортові вістки, 22.15 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авдиції.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельґи бельґ. 90.13—89.70, Долярі американські 5.32 — 5.29, Долярі канадійські 5.30 — 5.26, Фльорени гольнд. 360.17 — 358.45, Франки фр. 35.08 — 34.92, Франки шв. 172.49 — 171.65, Фунти анґл. 26.82 — 26.66, Ґульдени данціґські 100.20 — 99.80, Корони чеські 19.90—19.50, Корони данські 119.64, 118.80, Корони норв. 134.68—133.70, Кор. шв. 138.28—137.30, Ліри італ. 35—33, Марки фін. 11.82—11.60, Марки нім. 137 — 132, Пезети еспан. 63.00—61.30, Шил. австр. 99 — 98, Марки нім. срібні 145—140.

Акції.

Банк Польський 104, Цукор 28.50 Лільпоп 12, Норблін 49, Островець 30, Стараховичі 34—33.75—34.

Папери.

3-прц. інвест. 1. ем. 67, 2. ем. 67.75 серії 80, конверс. 51.50—51.25, 5 прем. дол. 50, стаб. 53.75—54.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 20-го червня п. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	1.95 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням два зачет	2.00 „
1 л. молока	0.13 „
1 к. яєць	2.60 „

Тенденція на масло і на яйця сильна, на молоко вдержана.

ПТИЦЯ. Маслосоюз повідомляє, що з огляду на зниждову тенденцію цін птиці, нотовань цін поки що не подає.

ОПОВІСТКИ.

Наталія Цебрівська з Надвірної, замість квітів на могилу бл. п. о. Евгена Гронинського, зложила на фонд вдів і сиріт по священиках 10 зол. 230 1-1

IX. Звичайні Загальні Збори Т-ва „Ощадність“ для господарности і добробуту, кооп. з обмеж. відповід. у Львові, відбудуться в четвер, дня 25. червня 1936 р. в год. 6-ій пополудні в льокалі **Центробанку** при вул. Костюшка ч. 5, І. поверх. — **Управа.**

Торговельна Школа Т-ва „Рідна Школа“ у Львові, вул. Хшановської ч. 9. приймає вписи на: а) 3-річну науку хлопців і дівчат, що покінчили 7-у клясу вселародньої школи; б) однорічний Торговельний Курс Абітурієнтів для абсольвентів (ок) середніх шкіл. Шкільні оплати: 10 зол. вписового, оплата за навчання в 3-річній школі 25 зол., на курсі 20 зол. місячно. Школа має кооперативний напрям і права державних шкіл. ВПИСИ приймає Секретаріят Школи до дня 5-го липня, а на Курс до кінця вересня ц. р. 2257 3—4

ЛІТНИЩА

ГРЕБЕНІВ — Пансіон „Марокко“ в долині Опору поручає соняшні кімнати з вибагливим харчем. Яблонська. 2232 3-?

ПАНСІОН „МАЛЯВА“ в Дорі к. Яремча поручає соняшні, бальконові кімнати з добірним харчем. Без долучення марки не відповідають. 2258 2—4

ПАНСІОН для літників СС. Студиток у БРЮХОВИЧАХ к. ЛЬВОВА відкритий від 1. липня. Гарне приміщення у віллі в сосновому лісі. Добірний достатній харч по низьких цінах. Зголошення приймає Монастир СС. Студиток, Брюховичі к. Львова, почта в місці. 2261 2—2

ЯРЕМЧЕ, у віллі прегарно положеній, далеко куряви, близько Пруту — соняшні кімнати, можна і з добірним харчем. Ціни поміркована; солянки в місци. Перфецька, Яремче. 2275 3—4

ЗДОРОВО і весело проведете літо в Карпатах — Сяв — радіо — харч здоровий — ціни поміркованї. Криве, почта Дверник, Подільська. 2255 4—4

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ШУКАЮ праці: лекція, поміч у склепі, підприємстві, ведення господарства. **Leśnictwo Hysne, p. Zabierzów z Niepołomic, Bochnia.** 2305 2-3

ПАНІ у середнім віці обійме управу домашн. господарства в особи самітної, в інтелігентнім домі. Зголошення слати: О, B: Stryj, ul. Szumlańszczyzna 30 A. 2-3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПРИЙМЕМО СЕКРЕТАРЯ (КУ). Вимагане знання мов: німецької, французької і англійської, як також стенографії. Зголошення: Центросоюз, Львів, Зіморовича ч. 20.

КОРЕСПОНДЕНТА — ТОРГОВЕЛЬНОГО до французької, англійської і німецької мови приймемо. Платня після умови. Центросоюз, Львів, Зіморовича ч. 20-22. 2314 1—1

МЕШКАННЯ

ШУКАЮ від 1. IX. 3-покоевого комфортового соняшного мешкання, партер, І. пов., близько трамваю. Зголошення до Адміністрації під „Суддя“. 2310 1—1

СТАНЦІЯ для учениць. Дбайлива опіка і поміч у науці. Фортепіян дома. О. Горошко, вул. Личаківська 21. І. пов. 2291

ТРИ покої, передпокій, кухня. ДВА покої, передпокій, кухня, повний комфорт. ВІРІТІВСЬКА 2, ріг Личаківської, при трамваю. 2282 3—3

КУПНО - ПРОДАЖА

КРАЄВА АГЕНЦІЯ ПОСЕРЕДНИЦТВА В ОБОРОТІ НЕДВИЖИМОСТЯМИ — Львів, Коперника шістнадцять, продає: камениці, віллі, доми, будівельні парцелі в ріжних дільницях Львова, також на провінції. Безплатні поради. 2290 1—2

РІЖНІ

КОСТЮМИ КУПЕЛЕВІ, джамперки, гарсонки, патенти, перерібки з ділянки трикотарства виконує: Трикотарня Львів, Городецька 43. 2266 2—3

НАПРАВА ВІЧНИХ ПЕР „ПРЕЦИЗІЯ“ РУТОВСЬКОГО 12 — РИНОК 29 (брама Андріолія). 2296 1-10

При закупі фабрикату комаховбивчого

Памятайте, що тільки ФЛІТ нищить успішно комахи!

Закуп засобів комаховбивчих, фальсифікатів ФЛІТ'у, не приносить користи, бо ті фабрикати не винищують успішно комах. Треба памятати, що всі комахи та їх зародні цілком винищує тільки ФЛІТ. ФЛІТ продають виключно в жовтих бляшаних коробках з чорною опаскою і жовнярином. ФЛІТ не плямить. Герметично замкнена коробка забезпечує перед фальсифікатами.

До нищення комах-повзунів уживайте комаховбивчого порошку п. н. ФЛІТ, всипуючи його в шпари і розколини.

ФАЛЬСИФІКАТИ СПРИЧИНЮЮТЬ ВТРАТИ — ТІЛЬКИ ФЛІТ ПРИНОСИТЬ КОРИСТИ.

СПЕЦІЯЛІСТКА для дуже опасистих пань. Строї купелеві. „Трикотарня“, Пілсудського 27. 2304

ЗА ДОБРЕ свідоцтво добрі годинники, перстенці та інші дарунки найдешевше у ВАНДЕРА, ШАЙНОХИ 1. 2278 4—5

КНИЖКИ шкільні купує по цінах найвищих КНИГАРНЯ БАРДАХА, КРАКІВСЬКА 1. 2300 3—4

ТРИВКА ОНДУЛЯЦІЯ заграничним течивом 5 зол. Штір, Ринок 29, біля Бачевського. 2218 8—12

ВАЖНЕ ДЛЯ ВСЕЧ. ОО. ДУХОВНИХ! У робітні кравецькій Василя Гресяка у Львові, вул. Сикстуська ч. 23, є принагідно до продання по зниженій ціні два нові чорні гарнітури англезові. 96 1-3

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1611 35-60

ПЕРША УКРАЇНСЬКА концесіонована робітня тапіцирсько-декораційна Степана Фещура, вул. Куток 15 (Яблонівська 10 а) приймає всілякі роботи тапіцирські і декораційні. 2264 3—6

ПРЕЦИЗІЙНА направа годинників, також оказійна продаж, ОСИП АМСТЕР, РУСЬКА 2. 2312 1—3

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на наймодніші бєльські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 2309 1—3

100% ДОВІРЯ витворює в кожного все наше білля своїм фаховим кроєм, знаменитим викінченням і справді низькою ціною. Спеціяльну увагу звертаємо на наш великий вибір нових спортових сорочок, сорочок з двома комірами, піжам мужеських, жіночих і дитячих, а також багато інших актуальних артикулів, як ПЛАЩІ і КОСТЮМИ КУПЕЛЕВІ і т. п. на цей літній сезон. Фабрика Білля „АСТРА“, Львів, СИКСТУСЬКА 2. 2168 2—3

Чи вже всі знають?

що продаємо всілякі **літні шовкові матеріяли і на білля** на **40% дешевше.**

ГАЛИЦЬКИЙ МАҐАЗИН НОВИН

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15.

Для прикладу кілька цін:

Перкалі й мусліни	0.60	Сирий зефір	0.55
Крепони	0.55	Колір. перкаліна	0.60
Возлини	0.65	Димка на підштанці	0.66
Панама	0.65	Спортовий зефір	0.55
Штучний шовк	0.90	Попеліна на сорочки	1.15
Сирий шовк	1.—	Рожевий всип	1.—
Сатина на шляфроки	1.—	Полотно на простир.	1.25
Найнов. епонж	1.—	Мереж. пошивки	1.80
Креп-монголь	1.90	Простирала	1.90
Шовк на блюзки	1.95	Обруси з метра	1.90
Креп-марокен в дес.	2.50	Капи й обруси	2.50
Вовна на сукні	1.20	Вафл. рушники	0.30
Шкоцька вовна	1.50	Купелеві рушники	0.50
Пледи	5.25	Стирки до посуди	0.43
Коци	4.50	Простирала на ковдри	4.50
Полотно	0.50		

УВАГА: Приймаємо чеки Централі Обороту Товарового. Замовлення з провінції полагоджуємо за поштовою післяплатою.

КОСМЕТИЧНИЙ ІНСТИТУТ І ЛЯБОРАТОРІЯ

Д-ра О. Тушицького

ЛЬВІВ, СОФІЇ 3, ІІІ.

Усуває аномалії цери, бородавки, пігменти, волосся, близни, дзьоби і плями, масажі, тривко усуває зморщки, жилки і відмороження власною методою.

Урядово затверджений 4-МІСЯЧНИЙ КУРС КОСМЕТИЧНИЙ. 2305 1—10

За гарне свідоцтво!

ФОТОҐРАФІЧНІ АПАРАТИ

поручає найдешевше у великому виборі

ФОТО — РАДІО — ПАЛЯС

Львів, пл. Марійська 8. (Дім Шпрехера). 46/114 4-5

РАДИМО КУПУВАТИ БІЛЛЯ У ДЖЕРЕЛІ.

ВІДОМА КРАКІВСЬКА

ФАБРИКА БІЛЛЯ „П А В“

ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 1 поручає

МУЖЕСЬКІ сорочки спортові у великому виборі по 4.50, 5.50, 6.50, 7.90.

ПІЖАМИ попелінові у найнов. взорах по 10.90, 12.90, 14.50, 16.80.

ЖІНОЧІ сорочки денні гарно гаптовані по 2.75, 3.50, 4.90, 5.50, нічні у гарних фасонах по 2.90, 3.90, 4.90, 6.50, 7.90.

Наймодніші піжами по 8.50 і 12.90.

ДИТЯЧІ сорочинки денні і нічні, також піжами у всіх величинах.

ПОСТЕЛЕВЕ білля: подушники від 95 сотиків до 2.90, пошевки 1.95—5.90.

КОВЕРТИ на ковдри по 5.25, 6.90, 8.90, 10.80. 2268 2-2

НАЙНОВІША ВІСТКА?

ЦІЛИЙ ЛЬВІВ ГОВОРИТЬ

ПРО НЕЧУВАНУ ЗНИЖКУ ЦІН З ПРИВОДУ ПЕРЕБУДОВИ ПОРТАЛЮ ФІРМИ

ЛЕВ ПРОПСТ

ПЛ. МАРІЙСЬКА 3, ТЕЛ. 215-85, рік залож. 1903.

МАҐАЗИН ВИБАГЛИВОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ І АРТИКУЛІВ ДЛЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ.

Переконайся особисто як дешево дістанеш добірний товар по незвичайно низьких цінах.

Жіночі торбинки, парасолі, валізи, несесери, портфелі, мошонки, течки; порцеляна, кришталі, вироби з бронзу. Світової слави ВІЧНІ ПЕРА, автоматичні олівці і б. і. 2204 4—5

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР-ДЕНТИСТ

Д-р мед. З. Реннер

ЛЬВІВ, КЕНТШИНСЬКОГО 21. 2091 4-16

ЛІКАР

Д-р Яків Гайм

орд. у вутрішніх і дитячих недугах. Лікування кварцевою лямпою.

ЛЬВІВ, ЖОВКІВСЬКА 151, тел. 113-88. 2092 4—4

Б. асистент окулістичної клініки львівського університету

ОКУЛІСТ

Д-р Юрій Драк

орд. від 11—13 і 14—17.30

2221 ЛЬВІВ, УЛ. СИКСТУСЬКА 56 3—3

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент пудру „CSAVE“ **50 сот.** Пробний пакет. **Перфумерія**

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7. 2188 Філія: КОПЕРНИКА 15 а. 19-75

ДЕЗИНФЕКЦІЯ ПОМЕШКАНЬ

NEWEGAZ

Блощиці, молі, також усі шкідники вигублює хемічними газами в кількох годинах під ґарантією, — не шкодить домашнім знарядам. Виконуємо також чищення стін і стелі, ...ірування і циклінування підлоги. „НЕВЕГО“ Львів, Сенаторська 9. тел. 236-51. 2202 8-20

ТОРБИНКИ ПАПЕРОВІ з фірмовим написом виконує скоро, солідно і дешево „ФАРМАПАПІР“ ЛЬВІВ, СВ. МИХАЙЛА 6, біч. Косцюшка. 2313 1—4

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.